

Κατερίνα Καζολέα

Giuseppe Arcimboldo
Il Bibliotecario, 1566

Ο Φύλακας των Βιβλίων

2020

Σχολή Πυροδότησης Θεατρικής Γραφής Θεάτρου Πορεία

Η Κατερίνα Καζολέα αποφοίτησε από το Ιστορικό-Αρχαιολογικό τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών. Συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές στην ιστορία τέχνης και την κλασική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Regensburg της Γερμανίας. Εργάστηκε στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας. Το 2015 εξέδωσε την ποιητική συλλογή *Νότος*. Τα θεατρικά της έργα δημοσιεύονται ελεύθερα για ανάγνωση στην ιστοσελίδα katerinakazolea.gr

τηλέφωνο επικοινωνίας: 6937508527
e-mail: katerinakazolea@gmail.com

Το έργο γράφτηκε στα πλαίσια της Σχολής Πυροδότησης Θεατρικής Γραφής του Θεάτρου Πορεία (Οκτώβριος 2019 – Μάιος 2020) με εισηγητές τους Θανάση Τριαρίδη και Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη.

Το θεατρικό έργο “Ο Φύλακας των Βιβλίων” της Κατερίνας Καζολέα διανέμεται ελεύθερα στο διαδίκτυο σε μορφή ψηφιακού βιβλίου υπό άδεια [Creative Commons BY NC ND](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) [Αναφορά Δημιουργού – Μη Εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγα Έργα]

Εάν κάποιος ενδιαφέρεται να μεταφέρει το παρόν θεατρικό έργο στη σκηνή, παρακαλείται να επικοινωνήσει πρώτα με την συγγραφέα.

Περίληψη

Σε μια δημόσια βιβλιοθήκη με σπάνια βιβλία ο φύλακας των βιβλίων, γιός και εγγονός βιβλιοθηκάρων στην ίδια βιβλιοθήκη, τρέφεται με βιβλία. Αφομοιώνει το περιεχόμενό τους και μπορεί να το απαγγείλει λέξη προς λέξη. Στην δίκη του αποκαλύπτεται πως δεν μπορεί να φάει τίποτα άλλο, και πως η ιδιότητα αυτή προέρχεται από τον παππού του, που ήταν Αποθηκευτής σημαντικών εγγράφων στον πόλεμο. Γίνεται προσπάθεια η υπόθεση να παραμείνει απόρρητη. Ωστόσο κάποια στιγμή διαρρέει. Μετά από πενήντα χρόνια, όταν η ψηφιακή εποχή έχει εδραιωθεί και η τυπογραφία έχει εκλείψει, καθιερώνεται τα εναπομείναντα παλιά βιβλία να διανέμονται ως άχρηστα σε φτωχούς και αστέγους για φαγητό. Από τις μεγάλες ποσότητες βιβλίων που έχουν καταναλώσει στα συσσίτια οι άνθρωποι του δρόμου, μετατρέπονται σε μια απειλητική στρατιά.

Πρόσωπα

1. Ο Υπάλληλος της Βιβλιοθήκης
 2. Ένας Αναγνώστης
 3. Ο Διευθυντής της βιβλιοθήκης
 4. Η Προϊσταμένη της Βιβλιοθήκης
 5. Η Πρακτικογράφος της δίκης
 6. Ο Σύζυγος της πρακτικογράφου
 7. Ο Συγγρατούμενος
 8. Ένας Άντρας
 9. Η Αδελφή του Άντρα
 10. Η Σύζυγος του Άντρα
- + εκφωνητές ειδήσεων (βιντεοσκοπημένοι)
+ φωνές που ακούγονται απέξω, από τον δρόμο

10 ρόλοι.

Το έργο μπορεί να παιχτεί και από 6 ηθοποιούς
δηλαδή: 2 γυναίκες και 4 άντρες

- Ο 2 μπορεί να παίξει και τον 6
- Ο 3 μπορεί να παίξει και τον 7
- Η 4 μπορεί να παίξει και την 9
- Η 5 μπορεί να παίξει και την 10

*Βρίσκονται εδώ, στα ράφια ψηλά,
Κοντινά και ταυτόχρονα μακρινά,
Κρυφά και φανερά, όπως τα άστρα.
Εδώ βρίσκονται οι κήποι, οι ναοί.*

*Χόρχε Λουίς Μπόρχες, Ο φύλακας των βιβλίων
μτφρ. Δημήτρη Καλοκύρη*

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ
(ΑΠΩΛΕΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ)

Ο Υπάλληλος κάθεται στο γραφείο του.

Μπαίνει φουριόζος ένας κύριος μέσης ηλικίας. Στέκεται μπροστά στο γραφείο.

ΚΥΡΙΟΣ: Ένα βιβλίο δεν είναι στη θέση του.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ποιό βιβλίο;

ΚΥΡΙΟΣ: Το *Litteraturius Oralis*. (τού δείχνει με το δάχτυλο πάνω σε ένα καρτελάκι.) Αυτό το σύγγραμμα.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Θα το διαβάζει άλλος.

ΚΥΡΙΟΣ: Εδώ και ένα μήνα; Η βιβλιοθήκη δεν είναι δανειστική.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: (Ψάχνει στην οθόνη του υπολογιστή μπροστά του). Δεν είναι... Χμ, ναι. Μπορώ να σας πω εγώ για το *litteraturius*. Είναι ψυχικό βαθύφυτο. Φυτρώνει από ρωγμή στο ανθρώπινο νευρικό σύστημα.

Ο κύριος αρχικά μένει έκπληκτος, μετά εκνευρίζεται.

ΚΥΡΙΟΣ: Μα τι λέτε; Δεν θέλω να μου πείτε εσείς. Θέλω το βιβλίο.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Μπορώ να σας πω όλες τις λεπτομέρειες...

ΚΥΡΙΟΣ: Θέλω πολύ συγκεκριμένα στοιχεία. Θέλω για την μετάλλαξη της ποικιλίας *oralis* σε *mobilis*.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Δεν έχει εκδηλωθεί ποτέ ως τώρα. Είναι ακραία κατάσταση.

ΚΥΡΙΟΣ: Ναι αλλά το βιβλίο αναφέρει το ενδεχόμενο.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Βαριά περίπτωση. Μπορώ να σας πω και για αυτό ό,τι θέλετε.

ΚΥΡΙΟΣ: Μα θέλω να το διαβάσω. Να αναφέρω την σελίδα του βιβλίου...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Εκατόν ογδόντα πέντε.

ΚΥΡΙΟΣ: Δεν μπορώ να βασιστώ σε σας. Τι να γράψω στη διατριβή; Μού το είπε ο βιβλιοθηκάρης; Διδακτορικό σημαίνει αξιοπιστία.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ(ευγενικά): Μπορώ να σας βοηθήσω σε όλα. Ειλικρινά...

ΚΥΡΙΟΣ: Ας το πάρουμε αλλιώς. Το βιβλίο υπ' αριθμόν ΧΨ 10582 δεν έπρεπε να βρίσκεται στο ράφι 789, μεταξύ 3^{ου} και 4^{ου} βιβλιοστάτη;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Έπρεπε.

ΚΥΡΙΟΣ: Γιατί δεν βρίσκεται;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: (διστακτικά μετά από σκέψη) ... Θυμόσαστε τις τελευταίες πλημμύρες; Μπήκαν νερά από το παράθυρο... καταστράφηκαν κάποιοι τόμοι.

ΚΥΡΙΟΣ (δύσπιστα): Α, έτσι.

Κάνει να φύγει και αμέσως ξαναγυρνά.

ΚΥΡΙΟΣ (φωνάζοντας): Δεν είναι μόνο αυτό! Λείπουν κι άλλα. Ψάχνω και για το *sensibilis*.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Είμαι εδώ για να εξυπηρετώ τον κόσμο.

ΚΥΡΙΟΣ: Εξυπηρετείστε με, λοιπόν! Πού είναι το *Sensibilis Motivalis*; Έχω λίστα συγγραμμάτων εδώ (δείχνει το καρτελάκι του) και δεν βρίσκω τίποτα.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Θα σας πω και για το *sensibilis*... ...ό,τι χρειάζεστε. Φυτό εσωτερικού κόσμου.

ΚΥΡΙΟΣ: Ακούστε! Δεν είμαι χθεσινός στη βιβλιοθήκη. Το ξέρετε. Δυό χρόνια έρχομαι εδώ. Εξαφανίστηκαν βιβλία! Αυτό είναι σίγουρο.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Μα σας είπα... Οι πλημμύρες... Δεν έκλειναν καλά τα παράθυρα...

ΚΥΡΙΟΣ (έξαλλος): Δεν το πιστεύω! Κάτι συμβαίνει. Ελάχιστα έχουν γραφτεί για την μετάλλαξη του *oralis* σε *mobilis*. Κάποιος τα πήρε. Ποιός υπεξείρεσε ανεκτίμητα βιβλία; Είστε υπεύθυνος! Δεν γίνεται να χαθεί τέτοια γνώση. Θα κάνω καταγγελία... (καταρρακωμένος) Δεν το χωράει το μυαλό μου....

Κάνει να φύγει απελπισμένος.

Ξαναγυρίζει.

ΚΥΡΙΟΣ: Σας προειδοποίησα για την καταγγελία. Αν δεν βρεθούν τα βιβλία..., ...τουλάχιστον να φτιάξουν τα παράθυρα.

Φεύγει.

Αλλά αμέσως κάνει στροφή και ξαναγυρίζει.

ΚΥΡΙΟΣ: Μια στιγμή! Το ράφι 789 δεν είναι κοντά σε παράθυρο.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (σκεπτικός, ψάχνοντας να βρει μια δικαιολογία): ... Τα είχαμε αλλάξει θέση ...προσωρινά.

ΚΥΡΙΟΣ: Δεν πιστεύω τίποτα. Πάω να γράψω στον διευθυντή της βιβλιοθήκης. Και πιο πάνω αν χρειαστεί. Πού ακούστηκε να εξαφανίζονται σπάνια βιβλία από κρατική βιβλιοθήκη!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

(ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ)

Ο Υπάλληλος κάθεται στο γραφείο του.

Μπαίνει η Προϊσταμένη κραδαίνοντας θυμωμένα ένα έγγραφο κάτω απ' τη μύτη του. Τέλος το πετάει πάνω στο γραφείο.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Καλημέρα! Ο Διευθυντής έλαβε αυτή την καταγγελία. Αν σε μια εβδομάδα δεν βρεθούν τα βιβλία θα κληθείτε σε απολογία.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Πώς θα βρεθούν σε μια εβδομάδα;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ (θυμωμένα): Μήπως έχουν μπει σε λάθος θέση! Μήπως μετακινήθηκαν οι βιβλιοστάτες. Μια εβδομάδα για να ψάξετε σε όλα τα ράφια, τα ερμάρια και τις πτέρυγες. Στις αποθήκες και παντού!

Φεύγει.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

(ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ)

Στο μεγάλο και πολυτελές γραφείο του Διευθυντή.

Ο Διευθυντής κάθεται με τα πόδια απλωμένα πάνω στο γραφείο. Κρατάει το κινητό του. Από τους ήχους που ακούγονται από το κινητό συμπεραίνεται πως παίζει ηλεκτρονικό παιχνίδι, αρκετά παθιασμένα μάλιστα, ώστε όταν ακούγεται χτύπημα στην πόρτα ενοχλείται λέγοντας: Γαμότο! Πριν το κλείσει ακούγεται από το κινητό: «180 πόντοι. Το παιχνίδι διακόπηκε από τον χρήστη». Το κλείνει. Κάθεται ευπρεπώς στην καρέκλα.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Περάστε!

Η πόρτα ανοίγει. Μπαίνει η Προϊσταμένη.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Καλημέρα, κύριε Διευθυντά! Τι θα κάνουμε με την καταγγελία;

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ελέγχθηκε το υλικό από τις κάμερες ασφαλείας;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Τίποτα ύποπτο. Το έλεξα η ίδια.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ο Υπάλληλος τι λέει;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Δεν γνωρίζει.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Και για τις πλημύρες που λέει στην καταγγελία;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Το είπε στον άνθρωπο για να σταματήσει να φωνάζει.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Έτσι λέμε ό,τι θέλουμε;

Κοιτάζει τη γραπτή καταγγελία στα χέρια του.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (*δείχνει το χαρτί*): Αυτός ο τύπος θα μας δημιουργήσει πρόβλημα. Είναι διατεθειμένος να φτάσει ψηλά. Επικοινωνήσε, σε παρακαλώ, με την εταιρεία σκειούριτι. Πες τους να γυρίσει ο νυχτερινός σκειουριτάς τις κάμερες ασφαλείας σε άλλες γωνίες λήψης. Χωρίς να το μάθει ο Υπάλληλος.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Και αν ευθύνεται ο νυχτερινός σκειουριτάς;

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Αυτό θα το ψάξουμε στη συνέχεια.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Εντάξει, κύριε Διευθυντά.

Φεύγει.

Σκοτάδι.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

(ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΕΝΟΧΟΥ)

Ο Διευθυντής και η Προϊσταμένη ανακρίνουν τον υπάλληλο.

Στο γραφείο του Διευθυντή. Μπροστά στο γραφείο στις δύο καρέκλες κάθονται η Προϊσταμένη και ο Υπάλληλος.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Έχετε κάτι να μας πείτε;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Όχι.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Γνωρίζετε για την καταγγελία;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Με ενημέρωσε η Προϊσταμένη.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Λοιπόν;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Δεν έχω κάτι να πω.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Λείπουν στα αλήθεια τα βιβλία;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Λείπουν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Πού πήγαν;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Δεν ξέρω.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δεν είστε ο υπεύθυνος Υπάλληλος για την φύλαξη των βιβλίων;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Είμαι.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Γνωρίζετε την αξία των απωλεσθέντων βιβλίων;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Είναι βιβλία σπάνια.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ *(πετάγεται):* Τα πιο σπάνια βιβλία της επικράτειας είναι στο Τμήμα μας.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ας μην κρυβόμαστε πίσω απ' το δάχτυλό μας. Μιλήστε μόνος σας.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Τι να πώ;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Πως είστε ένοχος!

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Μα....

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Αρκετά! Μην κάνετε τον ανήξερο.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ *(μην μπορώντας να συγκρατηθεί):* Έχουμε στοιχεία.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Τι στοιχεία;

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Στοιχεία εναντίον σας.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Δηλαδή;

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Σας κατέγραψαν οι βιντεοκάμερες.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Πώς...;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ (*χαιρέκακα*) : Τα είδαμε όλα.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Τι είδατε;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Το γεύμα!

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ακόμα δεν θέλετε να τα πείτε μόνος σας;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ:

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Είδαμε πως στη λήξη του ωραρίου γευματίζετε στο μικρό δωματάκι.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (*στο πρόσωπό του φαίνεται ότι έσπασε το ηθικό του*):

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Νόστιμο το γεύμα σας;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (*διστακτικά, χαμηλόφωνα*): ...Πολύ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Α! Μας ειρωνεύεστε κιόλας! Ποιο βιβλίο φάγατε χθες; Ποιο σκοπεύατε να φάτε σήμερα; Να σας ειρωνευτώ κι εγώ; Υπάρχει συγκεκριμένο μενού; Την μια μέρα τρώτε σύγγραμμα για την πανίδα, την άλλη για την χλωρίδα; Κι έτσι ασυνόδευτο; Χωρίς ψωμί; Μήπως διαλέγετε κρέας ή ψάρι;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Είναι εξωφρενικό! Εσείς ένας βιβλιοθηκάριος!

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Είναι δυνατόν να κάθεστε στο τραπέζι με μαχαίρι και πιρούνι και να τρώτε τα βιβλία μπουκιά μπουκιά;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (*σκύβει το κεφάλι*): ...

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Καταλαβαίνετε τι κατηγορίες σάς βαρύνουν;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Καταστροφή δημόσιας περιουσίας, και μάλιστα μεγάλης αξίας, απώλεια σημαντικής γνώσης και πληροφορίας για την ανθρωπότητα... Καταχραστήκατε τη θέση σας και την εμπιστοσύνη μας!

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Η γνώση δεν έχει χαθεί.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Πώς δεν έχει χαθεί;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Δεν πήγε στο στομάχι σας; ...Και από κει στην τουαλέτα;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ξέρω απέξω κάθε σελίδα, κάθε υποσημείωση των βιβλίων.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Και τι ωφελεί που τα ξέρετε; Ποιος μπορεί να τα αξιοποιήσει;

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Μπορεί να μπαίνει καθέννας στο μυαλό σας; Αστεία πράγματα.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Συνειδητοποιείτε τη δυσκολία της θέσης σας;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ναι.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ: Μα πως μπορέσατε να φάτε χαρτί;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Μόνο χαρτί τρώω.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση! Πώς προσληφθήκατε;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ο πατέρας μου ήταν βιβλιοθηκάριος. Και ο παππούς μου. Εδώ, στην ίδια βιβλιοθήκη.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Κληρονομική θέση, λοιπόν.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ (*μουρμουρίζει μονολογώντας*): Πάει σόι το βασίλειο.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Έχω μακρά ιστορία στον χώρο. ... Εσείς αναλάβετε πέρσι, γι αυτό δεν το ξέρετε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Και πώς μαθαίνετε απέξω το περιεχόμενο;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Έτσι γίνεται.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Εννοείτε την ουσία του βιβλίου. Όχι λέξη προς λέξη;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Λέξη προς λέξη.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Πώς γίνεται αυτό; Αν φάω κι εγώ βιβλίο θα συμβεί το ίδιο;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Δεν ξέρω για σας. Σε μένα συμβαίνει. Αλλά όπως σας είπα εγώ έχω μεγάλη ιστορία.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Γιατί το ξαναλέτε; Έτρωγαν και οι προγονοί σας βιβλία; Δεν θα είχε μείνει ούτε βιβλίο στο ράφι.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Έτρωγαν δικά τους βιβλία, στο σπίτι τους.

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ (*κρατιόταν τόση ώρα & ξαφνικά ξεσπάει*): Κι εσείς γιατί τρώτε τα ξένα;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (*με χαμηλωμένα μάτια*): Έτρωγα κι εγώ τα δικά μου. Στο σπίτι μου. Αλλά με την οικονομική κρίση...

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ (*πιάνει με τα χέρια το κεφάλι της*): Θεέ μου!

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Συγνώμη, κύριε! Γιατί δεν τρώτε φαγητό; Γιατί δεν τρώτε ψωμί και μακαρόνια κάθε μέρα;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (με συνεχώς χαμηλωμένα μάτια): Δεν γίνεται. Μόνο με βιβλία μπορώ να τραφώ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Αυτό είναι σκανδαλώδες! Καταλαβαίνετε πως πρέπει να σας παραδώσουμε στην αστυνομία;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Θα προτιμούσα όχι...

Σκοτάδι.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

(1^ο ΜΕΡΟΣ ΟΝΕΙΡΟΥ/
ΣΚΑΛΑ ΑΠΟ ΒΙΒΛΙΑ/
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΛΕΞΕΩΝ)

Στην μισή σκηνή το καθιστικό/τραπεζαρία στο σπίτι της πρακτικογράφου της δίκης.

Στην άλλη μισή δυό σιδερένια ράντζα φυλακής όπου είναι ξαπλωμένοι ο Υπάλληλος & ένας Συγκρατούμενος (όχι για την ίδια υπόθεση), που μοιράζονται το κελί.

Ο φωτισμός εναλλάσσεται τότε στο ένα μέρος και τότε στο άλλο.

Στο κελί της φυλακής.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Μούγκριζες στον ύπνο σου.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Όνειρο.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Επειδή έχεις δικαστήριο σήμερα.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Επειδή υπήρχε μια τρύπα στο ταβάνι.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (κοιτώντας ερευνητικά προς τα πάνω): Καλά θα ήταν!

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Έχτιζα έναν πύργο με βιβλία στο πάτωμα. Το ένα πάνω στο άλλο κι έβγαιναν απ' την τρύπα επάνω. Αλλά ακουμπούσε το ένα λίγο πιο μέσα απ' το άλλο, και γινόταν σα σιαλοπάτι. Μια σκάλα από βιβλία. Μόλις πατούσα σε ένα βιβλίο γινόταν διάφανο και άδειαζε από περιεχόμενο. Γινόταν κομμάτι κρύσταλλο. Ανέβηκα τη γυάλινη σκάλα προς τα πάνω, έβγαλα το

κεφάλι μου στον ουρανό, κι εκεί πετούσαν πουλιά. Χιλιάδες πουλιά. Σμήνη χαρούμενα σαν κάποιος μόλις να τα ελευθέρωσε και τραγουδούσαν.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Ευχάριστο ακούγεται. ...Να ελευθέρωναν κι εμάς!...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Δεν ήταν πουλιά. Τα κοιτάξα καλύτερα. Ήταν γράμματα που ξέφυγαν απ' τα βιβλία. **Λέξεις** που κυμάτιζαν σαν αγριόπαπιες, γιατί κανείς πια δεν θα τις έπιανε στο στόμα του να τις βασανίσει, με δόντια και γλώσσα, να τις μουλιάζει με σάλιο, να τις λειώνει με τα δάχτυλα σαν χαλκομανίες ανάμεσα σε μολύβια και χαρτιά.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Εγώ δεν βλέπω τέτοια όνειρα.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Τέλος η εποχή των γραμμάτων από τσίγκο. Κι η εποχή που το μυαλό ήταν το σπίτι των λέξεων. Που έπρεπε να στριμώχνονται σε τόσο μικρό χώρο. Στον ουρανό είχαν σώμα πραγματικό. Στροβιλιζόνταν. Ορθώνονταν κάθετα σαν καλαμιές. Χόρευαν βουστροφηδόν παραμονεύοντας να ζευγαρώσουν. Δυό απ' αυτές κινούνταν στη μέση αρθρωτά λες κι είχαν ερπύστριες. Περισπωμένες και δασείες έλαμπαν σαν καντήλια. Κάποιες, στη πάνω δεξιά γωνία του ουρανού, φορούσαν τους τόνους και τα πνεύματα σαν φουλάκια και γραβάτες κι έσερναν καρότσια με μωρά. Είχαν σάρια, καταλαβαίνεις, δεν ήταν ταμπέλες, μαρκίζες, χάρτινες, αλλά πλάσματα ζωντανά, φτερωτές σφίγγες.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Τέρατα δηλαδή!

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Όχι! Ήταν λαχταριστές. Είχαν καμπύλες. Τα στρουμπουλά φωνήεντα δεν ήξερα αν προτιμούσα να τα χουφτώσω ή να τα φάω σαν τραγανά ψωμάκια. Τα σύμφωνα με τις μαγκούρες, άλλη κομψότητα αυτά: Ήταν αρσενικές υπάρξεις τα περισσότερα, με ύφος μάγικο, χαιρετούσαν βγάζοντας τα καπέλα. Αλλά ποιος ελευθέρωσε τις λέξεις; Φοβόμουν μήπως το είχα κάνει εγώ στήνοντας την γυάλινη σκάλα. Και ποιος θα τις έπιανε τώρα; Χωρίς αυτές θα έπεφτε στον κόσμο σιωπή.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (απαξιωτικά): Ενοχές είναι, ρε φίλε. Δεν είναι τίποτα. Όλοι το περνάνε.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

(ΜΟΣΧΑΡΑΚΙ ΜΕ ΠΑΤΑΤΕΣ/
ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ)

Στο σπίτι της πρακτικογράφου της δίκης. Τραπέζι φαγητού στο καθιστικό. Η πρακτικογράφος φέρνει τον δίσκο με το πυρέξ. Ο σύζυγος ήδη καθισμένος στο τραπέζι.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Το αγαπημένο σου μοσχαράκι με πατάτες!

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Τέλεια!

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Δεν έχεις παράπονο.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Είσαι η καλύτερη μαγείρισσα του κόσμου.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ *(σερβίρει)*: Σπιτικό φαγητό η μέγιστη απόλαυση! *(εμπιστευτικά και χαμηλόφωνα)* Οι διπλανοί συνέχεια παραγγέλνουν απέξω. Μεσημέρι βράδυ ντελιβεράς.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Είναι νέοι. Δεν μάθανε ακόμα.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Πώς πήγε η δουλειά;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Τα ίδια.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Εμείς είχαμε μια περίεργη υπόθεση.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ *(βαριεστημένα)*: Και τότε δεν έχετε;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Δεν έχεις ξανακούσει τέτοιο πράγμα. Διαζόταν ένας βιβλιοθηκάριος.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Πού το περίεργο; Προχθές ένας ιχθυοτρόφος.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Της Κρατικής Βιβλιοθήκης!

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Πιο ενδιαφέρον απ' τον κλόουν αποκλείεται.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Ποιόν κλόουν;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Εκείνον που έκλεβε πάπιες απ' τον Εθνικό Κήπο για να ταΐζει τα λιοντάρια του τσίρκου.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Α, ναι, κι ο τρόπος που το έκανε φοβερός!

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Όχι! Πιο μυστήριος ήταν ο ξυλοκόπος. Που έκοβε δέντρα από χωράφια κι έθαβε τους κορμούς σε φέρετρα.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ (*σκεπτική*): Ναι. Του μιλούσαν και του το ζητούσαν τα ίδια!

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Και ποιά το αμάρτημά του βιβλιοθηκάριου;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Έφαγε βιβλία.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Αναμενόμενο. Ένας βιβλιοφάγος βιβλιοθηκάριος. Τα έκλεψε;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Τα έκλεψε επειδή τα έφαγε. Στην κυριολεξία.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Πώς τα έφαγε;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Σαν φαγητό. Όπως τρώμε εμείς τώρα το μοσχαράκι με τις πατάτες.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Και πώς τα χώνεψε;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Τα χωνεύει. Είπε πως τρέφεται μόνο με βιβλία. Το σώμα του δεν δέχεται άλλη τροφή. Την κάνει εμετό.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Καλά, ας πούμε κάτι άλλο, γιατί τώρα τρώμε. Να ευχαριστηθούμε το μοσχαράκι μας.

Σηκώνει το ποτήρι με το κρασί και πίνει.

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

(2^ο ΜΕΡΟΣ ΟΝΕΙΡΟΥ/
ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΠΙΑΣΩ ΟΥΤΕ ΜΙΑ ΛΕΞΗ)

Φωτίζεται το κελί της φυλακής.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Σήκωνα τα χέρια ψηλά. Ήθελα να πιάσω μια λέξη ιπτάμενη. Μια οποιαδήποτε. Κάποια που πετάει χαμηλά. Να χαϊδέψω τη σάρκα της. Ν' αγγίξω το δέρμα της, αν μοιάζει στην αφή με ανθρώπου, ζώου ή ψαριού. Να την τσακώσω απ' το πόδι και να την τραβήξω κάτω μαζί μου. Μια ομορφούλα ήθελα να την στρίψω βραχιόλι στο χέρι μου. Ήταν όμως ανακατεμένα τα γράμματα από διαφορετικές γλώσσες και δεν έβγαινε νόημα από όλο αυτό, πονούσε κι ο αυχένας μου τόσην ώρα με το κεφάλι ψηλά. Δεν μπορούσα να καταλάβω: Ήταν γλώσσα καινούργια ή κάποια παλιά που έμεινε κλειδωμένη; Ήταν το συμπαντικό χάος των λέξεων, μετά τη μεγάλη τους έκρηξη; Θα χιτιζόταν μπροστά μου μια νέα ανθρωπότητα από ζωντανά γράμματα; ...Δεν καταλάβαινα.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Αν δεν καταλάβαινες εσύ, τι να καταλάβω εγώ;

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΟΗ

(Η ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΡΙΟΥ)

Στο σπίτι της πρακτικογράφου. Ο σύζυγος κάθεται στο καναπέ με την εφημερίδα του. Η πρακτικογράφος έχει πιάσει το πλεκτό της.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Πώς τα μασάει; Δεν είναι σκληρά;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Τα μούσιευε δυό μέρες στο νερό και μαλάκωναν. Φάνηκε στις κάμερες. Υπάρχει ένα πίσω δωματιάκι σαν αποθήκη υλικού, ένα κουζινάκι κι εκεί το έκανε. Με μαχαίρι πριονωτό.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Έφαγε πολλά;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Μπορεί και διακόσια.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Διακόσια; Αυτός ξάφρισε τη βιβλιοθήκη.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Εμ, τι σου λέω;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Θα άδειασαν ράφια και ράφια. Πώς δεν το πήραν είδηση.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Ε, με τόσα που έχει η βιβλιοθήκη... Τα αραιώνει. Ανέβαζε στη θέση τους άλλα από τις αποθήκες.

Αφήνει στην άκρη το ένα πλεκτό και πιάνει ένα άλλο.

Είχα μια συμμαθήτριά μου στο γυμνάσιο, που έτρωγε χαρτί. Καθόμουν πιο πίσω από εκείνη και έβλεπα που είχε στο ράφι κάτω από το θρανίο μια σελίδα χαρτιού κι έσκιζε κάθε τόσο με το χέρι της μικρά κομμάτια, τα έβαζε στο στόμα και τα μασούλαγε. Την ρώτησα στο διάλειμμα και μου απάντησε με τον πιο φυσικό τρόπο πως της αρέσει να τρώει χαρτί. Στα βιβλία της οι γωνίες των σελίδων όλες σκουισμένες.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Φαίνεται πως κάποιοι άνθρωποι παίρνουν συστατικά που λείπουν απ' τον οργανισμό τους.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Θυμάσαι εκείνη την ταινία με τις τρεις αδελφές, όπου η μια αδελφή έζυνε τον ασβέστη του τοίχου και τον έτρωγε;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Α, ναι!

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Κάτι τέτοιο λοιπόν!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΑΤΗ

(3^ο ΜΕΡΟΣ ΟΝΕΙΡΟΥ/
ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΩΣ ΖΩΝΤΑΝΑ ΟΝΤΑ)

Στο κελί της φυλακής.

Ο Υπάλληλος καθώς μιλάει κάνει στον αέρα τα σχήματα των γραμμάτων με το χέρι.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Τα στρογγυλά στοιχεία είχαν τη θέση του κεφαλιού. Γράμματα όπως το δ το μικρό έχουν το κεφάλι κάτω και περπατούν με αυτό. Το ρ περπατάει πάνω σε ένα πόδι. Το κ δεν έχει κεφάλι αλλά τα καταφέρει μια χαρά με γερή κι ευθυτενή σπονδυλική στήλη, με ένα πόδι κι ένα χέρι. Το χ έχει δυό πόδια και δυό χέρια, υστερεί κι αυτό σε κεφάλι. Κι ένα σωρό άλλα σύμβολα υβριδικά, κρυπτικά και ιδεογράμματα. Ξιφομαχούσαν στον αέρα κι είχαν μεγάλη δύναμη.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Είναι όνειρα αυτά τα πράγματα; Ή το σαλεμένο σου μυαλό;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Όνειρα.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ : Εσύ είσαι φαίνεται από άλλο κόσμο. Με τόσα που ξέρεις... δεν υπάρχει κάπου μια λέξη παντοδύναμη, που να γιορμίζει αυτή τη φυλακή;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Για όλα υπάρχει κατάλληλη λέξη.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Δοκίμασέ τη, ρε φίλε! ...Τι περιμένεις;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Προτιμώ να αφήσω τον χρόνο να με ξεχάσει.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Γιατί να σε ξεχάσει; Πες την. Ο κόσμος θα εντυπωσιαστεί.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ο κόσμος εντυπωσιάζεται με ανοησίες.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Έλα τώρα! Άσε την έπαρση! Ο κόσμος μαγεύεται από το μυστήριο...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Δεν υπάρχει μυστήριο. Φυσικά και υπάρχει μια λέξη που ανοίγει πόρτες. Είναι κάτι εφικτό, κάτι αναμενόμενο.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Δεν το πιστεύω αυτό που ακούω.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Είναι γνωστό πως δυό κατάλληλες λέξεις δίπλα-δίπλα δημιουργούν σπινθήρα. Δεν χρειάζεται πολύ... για πυροδοτικό μηχανισμό.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Τότε γιατί δεν το κάνεις; Γιατί δεν προστατεύεις τον εαυτό σου;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: «Όποιος προστάτευσε πολύ τον εαυτό του, αρρώστησε από την πολλή προφύλαξη. Είπε ο Ζαρατούστρα. Ευλογημένο, ό,τι σε κάνει σκληρό! Δεν επαινώ τη χώρα όπου ρέει βούτυρο και μέλι!». Είπε.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (απογοητευμένα): Εσύ είσαι στ' αλήθεια για τα σίδερα! Μακάρι να σε καταλάβαινα, ρε φίλε!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

(ΑΠΟΡΡΗΤΗ ΥΠΟΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΔΙΑΣΑΛΕΥΤΕΙ Η ΤΑΞΗ/
Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΗΣ)

Στο σπίτι της πρακτικογράφου.

Ο σύζυγος ανοίγει την εφημερίδα.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Γιατί δεν γράφουν οι εφημερίδες για τον βιβλιοθηκάριο;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Δεν θέλουν να διαδοθεί η υπόθεση.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Για ποιο λόγο; Δεν είναι καταστροφή δημόσιας περιουσίας;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Όποιο βιβλίο τρώει το αποστηθίζει αυτόματα. Φαντάζεσαι να το μάθουν αυτό όσοι δίνουν εξετάσεις; Όλοι οι μαθητές και φοιτητές θα τρέφονταν με βιβλία, αντί να διαβάζουν.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Μα ισχύει αυτό για όλους; Μπορεί να ισχύει μόνο για τον συγκεκριμένο άνθρωπο.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Ούτε αυτό το ξέρουμε. Αλλά αν κυκλοφορήσει θα αρχίσουν όλοι να πειραματίζονται. Θα διασαλευτεί η τάξη της κοινωνίας.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Λέω να δοκιμάσω να φάω κι εγώ κανένα χρήσιμο βιβλίο.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ (εύθυμα και πειρακτικά): Έχω να σου συστήσω. Εγώ είμαι η υπεύθυνη της διατροφής σου. Κάποιο που να λέει «πώς να φέρεστε στη γυναίκα σας». «Τι επιθυμεί η σύζυγός σας στο κρεβάτι». «Τι να κάνετε για να σας λατρεύουν;» Όλα αυτά τα ειλεκτά βιβλία θα τα γαρνίρω με γλυκοπατάτες και σάλτσα από ροδοπέταλα... Θα γλείφεις τα δάχτυλά σου.

Σοβαρεύει απότομα.

Αστειευόμαστε τώρα, αλλά η υπόθεση χαρακτηρίστηκε απόρρητη και διεξάγεται κεκλεισμένων των θυρών. Γι αυτό, σε παρακαλώ, μην σου ξεφύγει κάτι.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Δεν φέρνεις να διαβάσω τα πρακτικά;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: *(θυμωμένα)* Πλάκα μου κάνεις;! Εδώ σου λέω απόρρητη κι εσύ μου λες τα πρακτικά;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Αφού εσύ τα γράφεις, πες τα προφορικά!

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ *(με ύφος εμπιστευτικό):* Αυτός δεν μπορεί να φάει τίποτα άλλο. Χωρίς βιβλία θα πεθάνει από ασιτία.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Η λέξη «ασιτία» δεν είναι σωστή εν προκειμένω.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Από την άλλη πλευρά το δίλημμα είναι μεγάλο, γιατί μόνο ο ίδιος γνωρίζει το περιεχόμενο των βιβλίων που έχει φάει. Χωρίς αυτόν τον άνθρωπο χάνεται και το περιεχόμενο κάποιων μοναδικών και σπάνιων βιβλίων. Είναι πρωτάκουστη υπόθεση. Πολύ δύσκολη.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Να τον βάλετε να απαγγείλει όσα βιβλία έφαγε για να καταγραφούν.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Μα τι λες; Αντιλαμβάνεσαι για πόσα βιβλία μιλάμε; Θα μας πάρει έναν αιώνα. Είναι σαράντα χρονών.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Δεν τρώει σαράντα χρόνια απ' τη βιβλιοθήκη! Ούτε είναι όλα όσα έφαγε μοναδικά...

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Σωστό, αλλά και πάλι... Ποιοι θα κάνουν αυτή τη δουλειά; Ποιος θα τους προσλάβει;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Πώς ξέρετε ότι γνωρίζει απέξω όλα τα βιβλία που έφαγε;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Αυτό είναι το εκπληκτικότερο όλων. Τα γνωρίζει λέξη προς λέξη, με αριθμούς σελίδων, κάθε κόμμα, κάθε τελεία, κάθε φωτογραφία, τα πάντα. Έφεραν αντίγραφα από άλλη βιβλιοθήκη κι έγινε αντιπαραβολή. Ξεκίνησε αυτός κι έλεγε το περιεχόμενο σα να έβλεπε μπροστά του τα βιβλία σε ταινία. Είχαμε κοκαλώσει στην αίθουσα. Έμεινα να κοιτάζω με το στόμα ανοιχτό, έχασα τη ροή των πρακτικών, τι να σου λέω; Ο άνθρωπος είναι ζωντανό βιβλίο.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Οι δικαστές πώς το βλέπουν;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Πολύ αυστηρά. Αλλά.... είναι μαρτυρική δίκη. Υπάρχει ένας σεβασμός, ένας θαυμασμός και μια διάθεση κατανόησης. Θλίψη. Σχεδόν συμπόνια.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Συμπόνια γιατί;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Γιατί αυτός ο άνθρωπος έχει μεγάλη ιστορία. Είναι γιος και εγγονός βιβλιοθηκάρων στην ίδια βιβλιοθήκη. Όλοι τους έτρωγαν βιβλία, αλλά ξέρεις πώς ξείνησε αυτή η συνήθεια; Από τον παπού του. Στον πόλεμο. Ήταν Αποθηκευτής. Ξέρεις τι θα πει αυτό;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Όχι.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Ο παπούς του ήταν είχε αναλάβει να τρώει τους χάρτες με τα σχέδια της αντίστασης για να μην πέσουν στα χέρια των κατακτητών ή προδοτών. Στη φυλακή έτρωγε τα μηνύματα που ανταλλάσσονταν προκειμένου να αποδράσουν και ό,τι άλλο δεν έπρεπε να πέσει σε χέρια δεσμοφυλάκων.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Φοβερό!

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Παπούς, πατέρας, γιός όριζαν πεθαίνοντας ο ένας τον άλλο να συνεχίσουν την συνήθεια και το χάρισμα, ώσπου να τα ξαναχρειαστεί η ανθρωπότητα. *(Μικρή παύση)* Τι να πεις τώρα για αυτόν τον άνθρωπο; Πώς να τον δικάσεις;

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

(4^ο ΜΕΡΟΣ ΟΝΕΙΡΟΥ/ ΣΤΗ ΣΥΝΤΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
Ο ΛΟΓΟΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ;)

Στο κελί της φυλακής.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Σ' αυτό το όνειρο... ή όραμα ήταν; Ήθελα να πιάσω μια λέξη. Κι ας ήταν ακατανόητη. Να αιχμαλωτίσω ένα γράμμα. Έφαχνα γύρω μου κάτι, μια απόχη, ένα λάσο, ένα καλάμι με δόλωμα, κάποιο δόκανο. Δεν έβρισκα τίποτα κι αγρίεψα μέσα μου πολύ, ήθελα πλέον όπλο, πιστόλι, καραμπίνα, να πυροβολήσω μια φράση στον αέρα.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Πλάκα έχει, που σε κατηγόρησαν και για βαρβαρότητα. Κι εσύ πυροβολείς λέξεις... Την ξέρω καλά αυτή τη διαστίνα
...

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (ενοχλημένα): **Και** για βαρβαρότητα! Τα άλλα να τα δεχθώ αλλά βαρβαρότητα! Που θα χαρακτήριζε έναν απάιδευτο! Ένας ακαλλιέργητο! *Μικρή παύση.*

Σε πολλούς φέρνει ευτυχία να είναι δικαστές. Να αποφασίζουν για το σωστό και το λάθος, για το καλό και το κακό. Μπαλώνουν με τρύπιες ασφάλειες τις ανασφάλειές τους.

Σπρώχνονται δύο βαθεία μεταλλικά πιάτα φαγητού στο κελί. Ο συγκρατούμενος τρώει βιαστικά με λίγες γρήγορες κουταλιές το δικό του. Ο Υπάλληλος δεν το αγγίζει.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Πάλι όχι;

Ο Υπάλληλος νεύει με το κεφάλι αρνητικά. Ο συγκρατούμενος παίρνει το φαγητό του να το φάει εκείνος.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Γιατί δεν προσπαθείς; ... Έτσι θα πεθάνεις.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: «Ο Μασεντόνιο Φερνάντες εξήγησε πως ο θάνατος είναι μια πλάνη».¹

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Μα... πώς γίνεται να μην φοβάσαι;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Φίλε μου..., τι να φοβηθώ; Εμένα πέρασε από μέσα μου η Κόλαση του Δάντη.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Έχει κρατημένη δική του κόλαση αυτός; ... Όλη για πάρτη του;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Κατάπια ένα ανάποδο βουνό.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Πώς ανάποδο;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Με την κορφή προς τα κάτω. Με εννέα ζώνες αμαρτωλών. Κατάπια δάσος φυτεμένο με ψυχές. Ρίζες και κλαδιά έχω στα εντόσθια. *(Μικρή παύση)* Αλλά στο τέλος, ... ό,τι, μα ό,τι κι αν συμβεί, θα ξαναδούμε τ' άστρα.

Ο συγκρατούμενος πετάει στην άκρη και το δεύτερο άδειο πιάτο.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Τελικά μ' εκείνη τη καρμπίνα στο όνειρο τι έγινε; Πυροβόλησες καμιά λέξη στον αέρα; Έτρεξε αίμα; *(Μικρή παύση)*. Πιο πολύ αυτό θα μού άρεσε. Να μάθω πώς πεθαίνουν. Πέφτουν ξερές με μιας ή σπαρταράνε για ώρες; ... Εδώ που τα λέμε, δεν σε έχω για καλό στο σημάδι.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (συνεχίζει στοχαστικά τον οραματισμό του, ίσως κοιτώντας σε ένα κενό σημείο μπροστά του): Ήθελα να παρηγορήσω τα άδεια μου χέρια μ' ένα γράμμα, έστω νεκρό. Πηδούσα από δω κι από κει, να τσακώσω ένα φωνήεν.

¹ Από το ποίημα "Μπουένος Άιρες", του Χόρχε Λουίς Μπόρχες.

Για να το πνίξω. Για να καταπιώ τον φθόγγο του. Τον φόφιο φτερωτό φθόγγο του. Να στύψω σα σφουγγάρι στο στόμα μου το ζουμί ενός ήχου. Τότε ξαφνικά κατάλαβα πως κανείς δεν θα με άκουγε, γιατί δεν υπήρχε ούτε ένας άνθρωπος στον κόσμο. Δεν μπορούσα να ακουστώ. Ούτε είχα τα απαραίτητα. Το στόμα μου ήταν ξερό σαν άδεια στέρνα, πέτρινο. Η γλώσσα μου μαρμάρινη, μια στερεωμένη βρύση. Δεν υπήρχαν λόγια πια, λόγια διαθέσιμα για τους ανθρώπους. Με γεύση ορυκτού στα πετρωμένα μου χείλη, σιέφτηρια πως ο Λόγος ήταν πριν αλλά θα είναι και μετά από μας.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Ηρέμησε, ρε φίλε. Δεν ήρθε η συντέλεια του κόσμου. Είναι παραισθήσεις από την αφαγία. Πρέπει να φας κάτι. Βιβλίο αποκλείεται να σου δώσουν, προσπάθησε να αλλάξεις. Να προσαρμοστείς. Εδώ πρέπει να προσαρμόζεσαι.

Του σπρώχνει ένα μπλοκάκι για σημειώσεις.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Πάρε αυτό το μπλοκάκι. Είναι χωρίς λέξεις, αλλά κάπως θα σε κρατήσει.

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

(ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΥ / ΟΙ ΚΑΡΔΙΕΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ)

Στο σπίτι της πρακτικογράφου.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Πώς είναι αυτός ο άνθρωπος; Ο βιβλιοθηκάριος.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Μοναχικός. Βγάζει μελαγχολία. Μυρίζει χώμα και απομόνωση.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Φυσιογνωμικά;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Το δέρμα του έχει φολίδες. Μοιάζει με φλοιό. Και τα αυτιά του κάπως μεγάλα. Ήρεμος σε σχέση με τη δύσκολη θέση που βρίσκεται. Κι ευθυτενής. Άκαμπτος. Αυτό τον χαρακτηρίζει περισσότερο. Λες και δεν έχει ευλυγισία στον τρόπο σκέψης, στη στάση ζωής. Έχει ασύλληπτες γνώσεις αλλά μοιάζει εγκλωβισμένος.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: *(Κοιτάζει το κινητό του.)* Θα οφείλονται στην διατροφή όλα αυτά. Το χαρτί έχει φυτικές ίνες. *(Μικρή παύση).* Να! Διαβάζω εδώ πως «Για την παρασκευή χαρτιού χρησιμοποιούνται ίνες κνταρίνης, που περιέχονται στο βαμβάκι, το λινάρι, την κάνναβη, το ξύλο. Επίσης χαρτοπολλτοί από κομμάτια υφάσματος, ορυκτές ή

και τεχνητές ίνες. Προστίθενται ρητίνη, ζωικές κόλλες, άμυλο, τάλκη, καολίνη».
Αυτά τρώει.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Έχει ένα μάτι τρυφερό και γήινο, κι ένα μάτι αυστηρό.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Πώς γίνεται;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Άμα το δεις γίνεται. ...Με αυτόν πολλά γίνονται.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Θα σου πω και κάτι που ακούστηκε στη δίκη, ...η οποία έχει πάρει απρόσμενες διαστάσεις. Αυτός που έκανε την αρχική καταγγελία είναι ένας τύπος με πλούσιες σπουδές και περγαμηνές, που το παίζει παντογνώστης. Αυτός έφτασε να πει πως ο Μαγιακόφσκι θεωρούσε τους βιβλιοθηκάρους υπονομευτές της μόρφωσης και του πολιτισμού, ανθρώπους που δεν διαβάζουν και δεν αγαπούν τα βιβλία. Γιατί στις βιβλιοθήκες του Βορρά διοριζονταν ως βιβλιοθηκάριοι οι γυναίκες των διευθυντών, αμόρφωτες και με μισθούς πανύψηλους.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Αυτές ήταν άλλες εποχές και καταστάσεις.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Τον κατηγορούσε όμως με αυτά τα λόγια πως είναι αδιάφορος και αναισθητός για τη γνώση και την παγκόσμια κληρονομιά, που χάνονται εξαιτίας του.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Κι ο κατηγορούμενος τι είπε;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Στην απολογία του μίλησε και για τις καρδιές των βιβλίων. Πως είναι ζωντανά. Ακούστηκαν αδιανόητα πράγματα.

Ο σύζυγος πιάνει ένα βιβλίο, το περιεργάζεται γύρω γύρω, το ανοίγει στη μέση σα βεντάλια κρατώντας σε ευθεία γραμμή τα εξώφυλλα, το ξεφυλλίζει, το πλησιάζει στο αυτί του.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Λες; Να χτυπάει κάποια καρδιά; Και να μην την ακούμε;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Αυτός έχει φάει και ιατρικά θέματα. Όπως κάθε ανθρώπινη καρδιά έχει τη δική της γεωμετρία, έτσι είναι, λέει, και στα βιβλία. Ο αναγνώστης πρέπει να συντονίσει την καρδιά του με την καρδιά του βιβλίου. Τις περισσότερες φορές δεν συμβαίνει. Σπάνια είναι συμβατές οι καρδιές. *(Μικρή παύση).* Κι έπειτα... **μερικές** κουρδίζονται με βιβλία, άλλες όχι.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Θα μας τρελάνει.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Από τη μια τον θεωρούν τρελό και μοναδική περίπτωση, *suus generis*, από την άλλη παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον και όλοι θέλουν να μάθουν περισσότερα. Είναι σα να μας αποκαλύπτει πράγματα που δεν ξέρουμε, που δεν υποψιαζόμασταν ότι θα μπορούσαν να συμβούν.

Θα μπορούσαν να τον καταδικάσουν και να τελειώσει εκεί, αλλά τον ζετινάζουν στις ερωτήσεις γιατί όλοι θέλουν να μάθουν λεπτομέρειες πριν πάρει το δρόμο της φυλακής.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Δεν ειπλήσομαι.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Έχει, ξέρεις, μια πρωτόγονη καλοσύνη. Μια αποστασιοποίηση. Δεν ξέρω πώς να το περιγράψω. Αλλά μετά από κάθε φράση του λες και κρεμιέται από το ταβάνι μια παράξενη σιωπή. Περνάνε κάποια λεπτά ησυχίας μέχρι να βρει ο επόμενος κάτι να πει. *(Μικρή παύση)*. Τα λόγια του αφήνουν έναν απόηχο, που όλοι θέλουμε να τον αφουγκραστούμε μέχρι να σβήσει.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Αναμενόμενο. Αποθηκευτής σοφίας είναι αυτός.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

(ΣΕ ΑΛΛΟ ΠΛΑΝΗΤΗ)

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Δεν έχεις ύπνο;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Σκέφτομαι.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Τι;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Σε μια πειρατική έκδοση για παράλληλους κόσμους διάβασα την περιγραφή ενός κατοικήσιμου μακρινού πλανήτη. Με διχαλωτά κτίσματα και λίμνες από υγρό μάρμαρο.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Υγρό μάρμαρο; Γαμάτο!

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Πέτρινες μουσικές και ακρογιαλιές από φωσφορούχα βότσαλα.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Μμμ! Θα λάμπει ο τόπος! Αλλά μπορεί και να ζαλίζεσαι.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Με σπειροειδή μουσεία και γυάλινα θέατρα.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Μουσεία και θέατρα εντάξει. Κανένα γήπεδο δεν έχει; Καζίνο, προποτζίδικα;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Έχει ανοιχτά στάδια και αρένες από γρανάτη. Τελούνται μαγικά δρώμενα και δημόσιες αλχημείες.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Από ταβέρνες, από μπαρ τι γίνεται; Ωραίες γυναίκες έχει;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Κάτι θα έχει και για τα γούστα σου. Εκεί οι άντρες κλαίνε πολύ την ώρα του έρωτα και τα δάκρυα γονιμοποιούν τις γυναίκες. Τα πίνουν ή τα γλείφουν από τα μάγουλά τους.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Και γιατί γίνεται αυτό;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Παιδιά που γεννιούνται από δάκρυα έχουν ασύλληπτες ευαισθησίες. Είναι ένας προηγμένος κόσμος.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Γιατί προηγμένος, ρε φίλε; Εμένα μού φαίνεται βαρετός και ανάλατος. ... Έτσι που μού τα λες... ούτε μπιλιάρδα δεν θα έχει.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Φίλε μου, ...η ευαισθησία είναι η μεγαλύτερη δύναμη!

Μικρή παύση.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ *(απογοητευμένος):* Να τα βράσω τα βιβλία σου... Τι να σου κάνουν τα δάκρυα; Νερόβραστοι θα είναι, γαμησέ τα. Αν δεν πίνουν σκληρά, δεν χαρτοπαίζουν, δεν κάνουν μπάφους... χέσε μέσα.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Τα βιβλία είναι ένας κλειστός και συνάμα ολάνοιχτος κόσμος. Μερικοί εγκλωβίζονται μέσα τους, σαν φυλακή. Άλλοι βγάζουν φτερά και πετάνε. *(Μικρή παύση)*. Υπάρχουν ιδέες ευρύχωρες κι ευάερες. Απλώνονται και κατακτούν τη γη. Σαν τον αέρα, που πάει παντού και γεμίζει το χώρο. Ενώ κάποιες άλλες στριμώχνονται. Σε χώρο μικρό. Πυκνωμένες και άκαμπτες. Επιγραμματική σοφία. Άθραυστη, συμπαγής. Με αυτή δεν τα βάζει **κανείς**. Στιβαρή και ανίκητη δεν τεμαχίζεται. Είναι οι μικρές αήττητες πατρίδες της ανθρωπότητας.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Λίγο κινέζικα όλα αυτά. ...Έως πολύ! *(απαξιωτικά)* Αυτά μαθαίνεις στα βιβλία σου;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Με τέτοια ύλη φτιάχνεται το σώμα μου. Βλέπεις το εξόγκωμα εδώ στο λαιμό;

Ο Συγκρατούμενος πλησιάζει λίγο και σκύβει.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Από την πανούκλα του Καμύ.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Πανούκλα; *(Απομακρύνεται φοβισμένος)*.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Δεν κολλάει. Είναι αποτύπωμα.

Έχω πολλά σημάδια. Ένα σταχτί κέλυφος στο δάχτυλο του ποδιού έμεινε απ' τη Μεταμόρφωση του Κάφια.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Μακάρι να ήξερα τι είναι αυτά που μού λες.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (φαίνεται εξαντλημένος): Υπήρξα ένας Αποθηρευτής βιβλίων, αλλά κανείς δεν με αξιοποίησε. Θα με θυμούνται σαν έναν προϊστορικό βιβλιόσαυρο. Όπως τον Μέντελ του Τσβάιχ.² Μικρή παύση. Η πόρτα άνοιξε. Έτοιμο για αναχώρηση το δερμάτινο μπαούλο μου. Γεμάτο γνώση.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Τι εννοείς; ...Όχι αυτή την πόρτα. Άλλη θέλουμε να ανοίξει. Κλείσ' την, κλείσ' τη γρήγορα. Μη φύγεις!

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Ο Ζαρατούστρα είπε: « Γιατί φοβάσαι; Με τον άνθρωπο συμβαίνει ό,τι και με το δέντρο. Όσο πιο πολύ θέλει να ανέβει στα ύψη τόσο πιο δυνατά χώνονται οι ρίζες του στη γη, στα βάθη, στα σκοτάδια».

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (ανήσυχος) : Ε, καλά. Αυτά τα είπε ο Ζαρούστρας... Εσύ μείνε!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

(ΤΟ ΩΦΕΛΙΜΟ ΠΡΟΚΡΙΝΕΤΑΙ
ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΑΛΗΘΟΥΣ)

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Και καλά το χαρτί αποτελείται από φυτικές ίνες. Ο γραφίτης όμως δεν είναι και το πιο υγιεινό πράγμα για να το φας, αλλά φαίνεται πως έχει εξελίξει κάποια ανοσία ή εθισμό ως προς αυτό. Ίσως πρόκειται για νέα τοξικοεξάρτηση.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Γι αυτό πρέπει πάσει θυσία η υπόθεση να μην κυκλοφορήσει ευρέως. Η δικαστής είπε: Ο πολιτισμός μας προκρίνει το ωφέλιμο έναντι του αληθούς. Δεν είναι ωφέλιμο για την κοινωνία να διαδοθεί η υπόθεση.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Ο κόσμος δικαιούται να γνωρίζει.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Θα δημιουργούσε τεράστια ανισορροπία και αδικία αν κάποιος δικηγόρος έτρωγε τον ποινικό κώδικα και άλλα νομικά εγχειρίδια προκειμένου να μην ψάχνει και να διευκολύνεται στη δουλειά του. Φαντάσου σε τι επίπεδο θα έφταναν οι αγορεύσεις που θα ακούγαμε! Ακόμα και αν ήταν αρχικά εξυπηρετικό θα προκαλούσε πλήρη αποδιοργάνωση. Είπαν πως, εάν υπάρχουν οφέλη από αυτή την διαδικασία, μέλλει να συζητηθούν αναλυτικά, να ληφθούν ψύχραιμες και επίσημες αποφάσεις και να γίνουν συντονισμένες ενέργειες. Το παρόν δικαστήριο δεν συνεκλήθη για να αποφασίσει επί άλλου θέματος ει μη μόνον για την ειδική περίπτωση του βιβλιοθηκάρου.

² “Ο παλαιοβιβλιοπώλης Μέντελ”, του Στέφαν Τσβάιχ

Ο ΣΥΖΥΓΤΟΣ: Νομίζω πως πρώτοι οι δικαστές θα αξιοποιήσουν τις πληροφορίες.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Οι λειπτικές κατασιευές δύνανται να λειτουργήσουν ως σιάλα, είπαν. Εάν μπορείς τρώγοντας βιβλία να μάθεις αυτόματα ξένες γλώσσες, καταλαβαίνεις τι αντίκτυπο θα είχε κάτι τέτοιο; Εκτός από οικονομική καταστροφή για δασκάλους και σχολές, θα γέμιζε ο κόσμος αποστόλους, που δια της επιφοιτήσεως θα κήρυτταν την αλήθεια των βιβλίων τους και ό,τι ποθεί η ψυχή τους. Καταλαβαίνεις πόσο επικίνδυνο είναι;

Ο ΣΥΖΥΓΤΟΣ: Προσπαθώ.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ : Την ώρα που πηγαίναμε να πάρουμε καφέ μια δικαστής μου εκμυστηρεύτηκε πως είναι ένας ντενεκές, ένα βόδι, που μηρυνάζει βιβλία, χωρίς κρίση και συναίσθημα. Πως αναπαράγει, σαν χωνευμένο υλικό, την σοφία των βιβλίων, αργά και σταθερά, όπως το φίδι, που σέρνεται στην άμμο μέχρι να βρει να αδειάσει το δηλητηριό του. Και να θαυμάσει έπειτα το κατόρθωμά του.

Ο ΣΥΖΥΓΤΟΣ: Άρα η ποινή του θα είναι μεγάλη. Εκτός απ' αυτό ...δεν βγάζω άλλο νόημα.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Ούτε εγώ...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

(ΧΟΡΤΑΣΜΕΝΟΣ)

Στο κελί της φυλακής.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (*κοιτάζει προς τα έξω, σα να υπήρχε ένα παράθυρο*): Τέτοια εποχή έξω χαρά Θεού, κι εμείς... Είναι άδικο που είμαστε εδώ.

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Η δικαιοσύνη, φίλε μου, δεν είναι του κόσμου τούτου. Έτσι έλεγε ο πατέρας μου. Δικαιοσύνη στον άλλο κόσμο· **εάν** υπάρχει.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (*κοιτάζει πάλι προς τα έξω*): Εάν υπάρχει... που δεν θα υπάρχει. Κι αυτό άδικο... (*Μικρή παύση*). Εσύ, ρε φίλε, πώς και δεν στενοχωριέσαι;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (*στοχαστικά*): Εγώ είμαι χορτασμένος απ' την ζωή που με διέσχισε. Πέρασαν ρουμπίνια και σμαράγδια απ' τα σπλάχνα μου. Κι όλος ο μαύρος αχάτης της διανόησης.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ (τον κοιτάζει με έκπληξη): Τρωες και πέτρες;
...Πολύτιμους λίθους;

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ: Είμαι ευχαριστημένος. Ελάχιστοι είχαν τόσο στενή συνάντηση με τις ιδιοφυίες του κόσμου.

Ποιος ένωσε τις φλέβες των κειμένων να γίνονται δικές του φλέβες; Τα νήματα των ιστοριών να πλέκονται με το νευρικό του σύστημα; Το αίμα βιβλίων ιερών να κραδαίνει την καρδιά του; Να χτυπούν με στίχους του Γέητς τα μηνίγγια του; Κανείς άλλος δεν συντόνισε με έπη τα οστά του, τους πνεύμονές του με την βαρειά και αργόσυρτη ανάσα του Ντοστογιέφσκι. Ποιος βρήκε στο πετσί πληγές από τα Σόδομα; Κανείς δεν φαρμάκωσε τα συκώτια του με τον Ρομπέρτο Τσούκο, τον Οιδίποδα ή τη Δυτική Αποβάθρα. ...ούτε εκκρίνει λόγια της Μήδειας η χολή του. Αλλά και κανείς δεν έσταξε τα αστέρια του έρωτα στα μάτια του με δάκρυα του Συρανό. Μόνο εγώ.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΚΤΗ

(ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΝΑΓΕΝΝΙΕΤΑΙ)

Ο ΣΥΖΥΓΤΟΣ: Ο συνήγορός του τι έλεγε; Τον υπερασπίστηκε κανείς;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Συνήγορος ήταν ένας άλλος μυστήριος τύπος, - απορώ πού τον βρήκαν;- Αυτός ισχυρίστηκε πως τα βιβλία, δεν κινδυνεύουν από έναν άνθρωπο σαν τον βιβλιοθηκάριο, που μεταβολίζει το περιεχόμενό τους. Και για να το στηρίξει αυτό, άκουσον-άκουσον!, έφερε και μας διάβασε δυό λόγια απ' τον Τσβάιχ, ο οποίος γράφει κάπου ότι *υπάρχει ένα άλλο σύμπαν, το σύμπαν των βιβλίων, που διαγράφει αιώνιους κύκλους και αναγεννιέται, σε έναν κόσμο πάνω απ' τον κόσμο μας!*³

Ο ΣΥΖΥΓΤΟΣ: Άρες μάρες κουκουνάρες δηλαδή. Σιγά μην περνάνε αυτά στους δικαστές.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Φυσικά και όχι. Εξοργίζονται με κάτι τέτοια. *Δεν είναι επιχείρημα η μεταφυσική, κύριε Συνήγορε, φώναζε έξαλλη η δικαστής, ούτε οι φαντασιώσεις των συγγραφέων! Βγείτε απ' τους φανταστικούς κόσμους κι ελάτε στην πραγματικότητα. Το βιβλιοφάγο έντομο, τον βιβλιοσκώληκα που τρώει χαρτί και ξύλο, δεν το εξολοθρεύουμε για να σώσουμε τα βιβλία;*

Ο ΣΥΖΥΓΤΟΣ: Αν είπε έτσι ... είναι άσχημα τα πράγματα.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ (αποφασιστικά): 'Η θα αλλάξει διατροφή, ή θα λιμοκτονήσει.

³ Στέφαν Τσβάιχ, Ο παλαιοβιβλιοπώλης Μέντελ.

Μικρή παύση.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Λιμοκτόνησα κι εγώ! Εμείς πότε θα φάμε;

Η ΠΡΑΚΤΙΚΟΓΡΑΦΟΣ: Αργεί λιγάκι ο μουσακάς.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Α, σήμερα έφτιαξες το δικό σου αγαπημένο φαγητό... Έβαλες όλη σου την τέχνη και άργησες...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΟΜΗ

(ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥ)

Ελάχιστο φως.

Ο Υπάλληλος δεν είναι πια εκεί. Μόνος του ο Συγκρατούμενος.

Μοιάζει ψυχικά μετατοπισμένος. Ήρεμος και στοχαστικός.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Δεν έφαγε ούτε το σημειωματάριο. Χρειαζόταν κάτι με λέξεις.

Ο συγκρατούμενος από εδώ και κάτω είτε μιλάει μόνος του, είτε εμφανίζεται μια φιγούρα στα σκοτεινά, που κάθεται στην άκρη κι εκείνος τού αφηγείται τα παρακάτω.

ΣΥΓΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ: Την πρώτη βδομάδα, που τον έφεραν, είχα ένα βιβλίο. Μού το είχε φέρει η αδερφή μου στο επισκεπτήριο. Μήπως ξεχαστώ. Ούτε θυμάμαι ποιο ήταν. Εγώ **δεν** διαβάζω ποτέ. Του το έδωσα, του είπα «σ' το χαρίζω». Το πήρε με προσοχή. Ευλαβικά. Και κοιμήθηκε μαζί του αγιαλιά. Σα να κρατούσε όλη νύχτα μια γκόμενα, αλλά όχι, πώς να το πω γι αυτόν; Μια τρυφερή ερωμένη! Την άλλη μέρα έφαγε προσεκτικά μια σελίδα. Σαν ιεροτελεστία. Πολύ παράξενος! Από άλλο κόσμο. Άρχισε να κόβει και να τρώει.

Κατά κάποιο τρόπο... νοιώθω περήφανος που τον γνώρισα. Και ζήσαμε μαζί τις τελευταίες του μέρες.

Είναι πολύ αργά για να ρωτήσω, κι ίσως ανόητο, αλλά ήξερε να διαβάσει; Διάβαζε; Ή μόνο τρεφόταν με γνώση;

Σκοτάδι.

ΤΕΛΟΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ

ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΓΟΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΟΓΔΟΗ

(ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΠΙΤΙΟΥ)

Σε ένα σπίτι παλαιού τύπου, γεμάτο βαριά έπιπλα και μεγάλες βιβλιοθήκες με παλιά βιβλία και σειρές από λογοτεχνικά και επιστημονικά περιοδικά, ξεκαθαρίζουν τα κατάλοιπα της θείας τους δυό αδέρφια, 30-35 χρόνων. Το σπίτι πρέπει να νοικιαστεί και ξεκινούν να βάζουν όλα τα βιβλία σε σακούλες σκουπιδιών για να τα δώσουν εκεί όπου πουλιούνται προς 1 κέρμα το βιβλίο. Ο άντρας έχει την κοψιά του γιάπη.

ΑΝΤΡΑΣ: Να μετράμε μόνο κομμάτια. Και 300 κέρματα να πάρουμε καλά είναι.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Γιατί 300; Αφού πουλιούνται προς 1 κέρμα το ένα, μπορούμε να κερδίσουμε 50 λεπτά για κάθε κομμάτι. Για κάθε 1000 βιβλία θα βγάλουμε 500 κέρματα.

Η γυναίκα ρίχνει μια ματιά σε κάποια από αυτά και κοντοστέκεται λίγο πριν τα ρίξει στις σακούλες. Διαλέγει και δυό τρία που τα βάζει στην άκρη για να τα πάρει η ίδια.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Αυτά εδώ θα τα πάρω εγώ. (Πιάνει ένα μεγάλο φάκελο με κορδόνια). Για δεξ αυτό τον φάκελο.

ΑΝΤΡΑΣ: Τι είναι; Πέτα το. Δεν θα ανοίγουμε φακέλους τώρα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Γράφει απέξω: «πολύ σημαντικό». Έχουμε υποχρέωση να το ανοίξουμε. Η θεία μάς άφησε τόση ακίνητη περιουσία.

Η γυναίκα ανοίγει τον φάκελο κι αρχίζει να διαβάζει. Ο άντρας κρατάει την μέση του που τον πονάει λόγω αυτής της δουλειάς και της στάσης και σταματάει για λίγο. Πηγαίνει να καθίσει στον καναπέ πίνοντας ουίσκι, που βρίσκει κάπου εκεί και βάζει σε δυό ποτήρια.

ΑΝΤΡΑΣ: Ωχ η μέση μου, θα καθίσω λίγο.

Η αδελφή του διαβάζει δυνατά από την μελέτη της θείας:

ΓΥΝΑΙΚΑ: «*Sensibilis motivalis. Ξεφυτρώνει ανεξήγητα. Αρχίζει με ένα δειλό κλαράκι που σχίζει τον τοίχο. Εσωτερικά σε όλο το σπίτι. Απλώνει φύλλα αναρριχώμενα. Από κάθε μίσχο ξεπηδάει ένα ζευγάρι φύλλων. Το ένα φύλλο είναι ανοιχτόχρωμο και βελούδινο. Το άλλο σκούρο και αγκαθωτό».*

ΑΝΤΡΑΣ: Φυτό με δυό ειδών φύλλα; Ανάμεικτα; Δεν υπάρχει.

ΓΥΝΑΙΚΑ: «Πρόκειται για φυτό που μιλάει».

ΑΝΤΡΑΣ: Τι σαχλαμάρες είναι αυτές;

ΓΥΝΑΙΚΑ: «Είναι γνωστό πως όλων των φυτών τα φύλλα έχουν στόματα. Μικρά στόματα για αναπνοή και διαπνοή».

ΑΝΤΡΑΣ: Τι μας λες;

ΓΥΝΑΙΚΑ: «Αλλά το *sensibilis* παράγει ήχους μιας γλώσσας αδιευκρίνιστης. Σε κάποια συχνότητα που επηρεάζει υποσυνείδητα τους ενοίκους του σπιτιού. Το *sensibilis* διαλέγει με ποιους θα συγκατοικήσει, γιατί μέσα από αυτούς θα διαδώσει τα μηνύματά του».

ΑΝΤΡΑΣ: Αυτό είναι το «πολύ σημαντικό» του φακέλου; Σωθήκαμε!

ΓΥΝΑΙΚΑ (συνεχίζει με σοβαρότητα να διαβάζει): «Με αφορμή αυτό, να ερευνηθεί κατά πόσον και άλλα φυτά ή δέντρα διεισδύουν και επεμβαίνουν στο υποσυνείδητο των ανθρώπων, μιλώντας χωρίς να ακούγονται».

ΑΝΤΡΑΣ: Απορώ γιατί τα διαβάξεις. Βγάζεις κανένα συμπέρασμα;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Η θεία έκανε έρευνες, γιατί ήταν βιολόγος. Άλλος φάκελος: Νουβέλα. Τον ανοίγει και διαβάξει μέσα.

«Να γράψω μια νουβέλα με θέμα: Τα δέντρα οργανώνονται για να τιμωρήσουν τους ανθρώπους. Ξαφνικά μαραίνονται όλα τα δέντρα και συνακόλουθα το ανθρώπινο είδος εξαφανίζεται. Τα δέντρα όμως προσποιήθηκαν νεκροφάνεια, κρατώντας σπόρους κρυμμένους βαθειά στη γη, από όπου στο μέλλον θα ξαναγεννηθούν. Σε μια γη καθαρισμένη από το ανθρώπινο είδος».

Φοβερό σενάριο!

ΑΝΤΡΑΣ: Δεν ήξερα ότι ήταν τόσο τρελή η θεία.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Φαινόταν λίγο, αλλά όχι μέχρις εκεί. Απεχθανόταν το ανθρώπινο είδος; Δεν ήταν όμως και μισάνθρωπος. Πρέπει να τα αξιοποιήσουμε αυτά. Έχουν αξία.

ΑΝΤΡΑΣ: Τι αξία, βρε Μπέτυ; Έχουν τα δέντρα νοημοσύνη;

Εκείνος πετάει κάμποσα μέσα σε σακούλες.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Μην τα πετάς έτσι ανενδοίαστα. Να τα δούμε πρώτα.

ΑΝΤΡΑΣ(εκνευρισμένα): Πώς θα γίνει; Θα τα διαβάσουμε τώρα όλα; Πρέπει να τελειώνουμε, να αδειάσει, να νοικιαστεί. Αν θέλεις πάρ' τα σπίτι σου.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Θα έπαιρνα μερικά, αλλά δεν έχω χώρο να τα βάλω. (έχει ήδη βάλει στην άκρη μια μικρή στοίβα από 5-6 βιβλία και τους 2 φακέλους).

ΑΝΤΡΑΣ: Άκουσε, Μπέτυ! Κάνε ό,τι θέλεις. Εγώ σε τρεις μέρες θέλω να έχει αδειάσει. Να έρθουν τα συνεργεία καθαρισμού και απολύμανσης, και μετά ο μεσίτης. Τέλος! Εγώ άλλη μέρα δεν μπορώ να έρθω. Κι εσύ μόνη σου θα δυσκολευτείς, δεν θα τα καταφέρεις.

ΓΥΝΑΙΚΑ (*συγκατανεύοντας απογοητευμένη*): Εντάξει. Συνέχισε.

Συνεχίζουν να ρίχνουν ανεξέλεγκτα βιβλία μες στις σακούλες.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΑΤΗ

(ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΕ ΠΑΛΙΑΤΖΗ)

Καθιστικό πλούσιου διαμερίσματος με design φουτουριστικό και μίνιμαλ.

Όλη η συνέχεια του έργου διαδραματίζεται στο καθιστικό αυτού του ζευγαριού.

Ανοίγει η πόρτα. Επιστρέφει ο σύζυγος. Ο σύζυγος είναι ο ΑΝΤΡΑΣ της προηγούμενης σκηνής, δηλαδή ο ένας από τα δύο Αδέλφια.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Άργησες.

ΑΝΤΡΑΣ: Δεν ήταν εύκολο. Άπειρα βιβλία και παλιοπράγματα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Τελειώσατε όμως;

ΑΝΤΡΑΣ: Όχι. Κουραστήκαμε και ανέθεσα σε κάποιους να το αδειάσουν.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ποιους κάποιους;

ΑΝΤΡΑΣ: Τηλεφώνησα σε παλαιοβιβλιοπώλη που θα φέρει κι έναν παλιατζή.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Γιατί δεν πήρες κάποιο κλητήρα της εταιρείας να βοηθήσει;

ΑΝΤΡΑΣ: Δεν ήθελα να μπλέξω με προσωπικό μου θέμα έναν υπάλληλο της επιχείρησης.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Θα έπαιρνε χαρτζιλίκι και θα σου ήταν υποχρεωμένος.

ΑΝΤΡΑΣ: Τέτοιες οικειότητες περιπλέκουν τις σχέσεις μεταξύ προϊσταμένων και κατώτερου προσωπικού. Δεν επιτρέπεται να συνδέονται προσωπικά θέματα

με την επιχείρηση. Το λέει ο Κανονισμός. Μπήκα στην ψηφιακή αναζήτηση, βρήκα τον κατάλληλο για απόσυρση και ξεμπέρδεψα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Και τι κανόνισες;

ΑΝΤΡΑΣ: Αρχικά ξεινήσαμε με τη Μπέτυ να γεμίζουμε σακούλες στο καθιστικό. Γεμίσαμε το χολ με σακούλες. Αλλά τελικά ήταν πολύ περισσότερα πράγματα. Και βιβλία και πράγματα. Είχε άλλα τόσα στις κρεβατοκάμαρες, και στο γραφείο. Μέχρι και στην κουζίνα είχε βιβλία. Και μέσα στις ντουλάπες.

Ήταν μάταιο. Είχε σε όλα τα δωμάτια βιβλιοθήκες εντοιχισμένες. Ευλοκατασκευές από τοίχο σε τοίχο.

ΓΥΝΑΙΚΑ (με έκφραση αηδίας): Από τοίχο σε τοίχο! Τι γούστο κι αυτό! Φρόκη. Σπίτια γεμάτα σαβούρα να μην χωράς να ζήσεις!

ΑΝΤΡΑΣ: Συνεννοήθηκα για αύριο πρωί. Θα τους ανοίξω να τα μαζέψουν όλα μες στη μέρα, να τα κουβαλήσουν και να αδειάσει όλο.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Στο οικονομικό τι συνεννόηση έκανες;

ΑΝΤΡΑΣ: Του είπα εγώ χοντρικά 5.000 βιβλία. Και ας κάτσει αυτός να τα μετρήσει. Θα τα διαθέσουν αυτοί προς 1 κέρμα το ένα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Υπάρχουν ακόμα τέτοια μαγαζιά;

ΑΝΤΡΑΣ: Κάποιο έχει ξεμείνει. Ποιος τα αγοράζει, δεν ξέρω. Θα βγάλουμε δυό χιλιάρια πιστεύω. Γιατί θα στοιχίσει και η μεταφορά τους, το άδειασμα του σπιτιού. Θα φέρει φορτηγό.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Φτηνά τα έδωσες.

ΑΝΤΡΑΣ: Δεν φαντάζεσαι από τι μπελά γλύτωσα. Άσε που άρχισε η Μπέτυ να τα ξεφυλλίζει ένα προς ένα. Δεν θα τελειώναμε ποτέ. Είχε κι ένα σωρό τζιριτζάντζουλες.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Τι τζιριτζάντζουλες;

ΑΝΤΡΑΣ: Χαζοπράγματα. Ενθύμια, από ταξίδια, διακοσμητικά βαζάκια, βεντάλιες, ζωγραφισμένα βότσαλα, πρες παπιέ, κύβους με ολογράμματα, ό,τι βλακεία μπορείς να φανταστείς...

ΓΥΝΑΙΚΑ: Με αυτά τι έκανες;

ΑΝΤΡΑΣ: Θα τα πάρει κι αυτά κάποιος. Παλιατζής; Γύφτος; Τι άλλο θα είναι για να μαζεύει σαβούρα;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Θα πάει κι αυτός αύριο;

ΑΝΤΡΑΣ: Ναι.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Έπρεπε να ζητήσεις κι άλλα λεφτά. Τα πουλάνε αυτοί. Χιλιάδες κόσμος στη παραγκούπολη. Θα θησαυρίσει αυτός.

ΑΝΤΡΑΣ: Έτσι κέρδισα χρόνο. Αύριο βράδυ το σπίτι θα είναι άδειο, μεθαύριο καθαρίστριες και μεσίτης.

Α, όταν έφυγε η Μπέτυ βρήκα και άλμπουμς με παλιές φωτογραφίες από τον πόλεμο, τη γιαγιά με το κεφαλομάντηλο της νοσοκόμας του Ερυθρού Σταυρού.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Μπορεί να είχαν αξία. Να τα δίνουμε στο Ιστορικό Αρχείο. Αν και όλο λένε πως θα το κλείσουν.

ΑΝΤΡΑΣ: Αυτό κλείνει όπου να' ναι. Αν δεν έχει ήδη κλείσει. Όποιος ενδιαφέρεται θα τα βρει στον παλιατζή.

Σκοτάδι.

ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ

(ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΤΕΓΟΥΣ)

Ανοιχτή τηλεόραση. Σε σίγαση. Φαίνονται σκηνές με αστέγους που κοιμούνται στους δρόμους.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Είδες τι γίνεται με τους αστέγους;

ΑΝΤΡΑΣ: Γεμίσαμε.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Περιφέρονται από πλατεία σε πλατεία. Από υπόστεγο σε υπόστεγο.

ΑΝΤΡΑΣ: Δεν βρίσκουν ένα μέρος να τους μαζέψουν;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Κοίτα αποστεωμένοι που είναι.

ΑΝΤΡΑΣ: Όπου να 'ναι θα βάλουν την αστυνομία να δράσει. Είναι πολύ περισσότεροι από μας.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Προχτές το βράδυ είδα εκείνον που κοιμάται στη στοά του Μεγάρου της Τράπεζας. Αυτός είναι τόσο καιρό στο δρόμο ώστε έχει αποανθρωπιστεί.

ΑΝΤΡΑΣ: Τι θα πει αυτό;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Μοιάζει περισσότερο με άγριο ζώο. Έχει χάσει τις ανθρώπινες ιδιότητες.

ΑΝΤΡΑΣ: Αποκτήνωση το λένε.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Το βρώμικο δέρμα δίνει πρωτόγονη όψη. Σέρνεται σαν πεινασμένη μαϊμού.

ΑΝΤΡΑΣ: Κάποτε ήταν μαϊμού.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Έτσι όπως κειτόταν κάτω έμοιαζε για πεθαμένος και μια κυρία που περπατούσε μπροστά μου τον σκούντησε με την άκρη της ομπρέλας της, για να δει αν πέθανε. Κι αυτός πάνω εκεί, τινάχτηκε.

ΑΝΤΡΑΣ: Πρέπει να επέμβει το Υπουργείο Δρόμων.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ε, ναι. Χαλάνε την εικόνα της πόλης.

ΑΝΤΡΑΣ: Αργούν, γιατί δεν συμφωνούν πού να τους πάνε.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Γιατί δεν τους πάνε στη παραγκούπολη, κοντά στις ράγες;

ΑΝΤΡΑΣ: Γιατί είναι αθλιότεροι από την παραγκούπολη.

ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΡΩΤΗ

(ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΜΕ ΨΩΝΙΑ)

ΓΥΝΑΙΚΑ: Κοίτα τι βρήκα στην είσοδο της πολυκατοικίας! Ένα μπλοκάκι σημειώσεων.

ΑΝΤΡΑΣ: Υπάρχουν ακόμα τέτοια πράγματα;

ΓΥΝΑΙΚΑ (το ξεφυλλίζει): Λίστες με ψώνια έχει.

ΑΝΤΡΑΣ: Ποιος χρησιμοποιεί ακόμα χαρτί για γράψιμο;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Όσοι έχουν μείνει στον περασμένο αιώνα. Έχει δυο τρεις ηλικιωμένους η πολυκατοικία.

ΑΝΤΡΑΣ: Έχει.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Από ποιόν να έπεσε; Μήπως το χρειάζεται... Αν δεν ξέρει να χρησιμοποιεί την κβαντική εφαρμογή για λίστες, ψώνια και παραγγελίες...

ΑΝΤΡΑΣ: Δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι. Οι επαφές μεταξύ ενοίκων να αποφεύγονται, έγραφε ο Κανονισμός της πολυκατοικίας. Πέτα το, μην διανοηθείς να ρωτήσεις κανέναν. Κακώς έκανες και που το μάζεψες.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Το μάζεψα γιατί χαλούσε την αισθητική. Ένα σκουπίδι είναι ακαλαισθησία. Πού να το έβαζα; Δεν έχει τενικέ η είσοδος, δεν θα ήταν σικ, και το έφερα να το πετάξω εδώ.

ΑΝΤΡΑΣ: Θυμάσαι κάποτε, παλιά, τι πλάγια είχε, που οι άνθρωποι έβαζαν χαρτάκια στα ασανσέρ πως κάποιος έχασε κάτι; Ή πως κάποιος βρήκε κάτι που έχασε άλλος, κλειδιά, γυαλιά, ταυτότητα...

ΓΥΝΑΙΚΑ: Πού το θυμήθηκες; Ήμασταν παιδιά. Ευτυχώς που απαλλαχτήκαμε από τα κουραστικά αντικείμενα, μπήκαν όλα στο υποδόριο τσιπάκι.

ΑΝΤΡΑΣ: Ριζ'το στον σκουπιδοφάγο αντικειμένων να μας αδειάζει τη γωνιά. Μπορεί να έχει μικρόβια, κανέναν κορωνοϊό. Δεν ήταν καλό που το έπιασες και το έφερες εδώ. Επικίνδυνο. Πλύνε τα χέρια σου και το τραπέζι που το ακούμπησες.

Το πετάει και ακούγεται ο θόρυβος του σκουπιδοφάγου.

Μετά από λίγο.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δεν έπρεπε να το ρίξω στον σκουπιδοφάγο. Αφού τα άχρηστα βιβλία και τα παλιόχαρτα τα ρίχνουν για φαγητό στους αστέγους.

ΑΝΤΡΑΣ: Ε, φτιάξε μια σακούλα για τους αστέγους. Βάλ' τη στο μικρό μπαλκόνι, να μην πιάνει χώρο εδώ μέσα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Είναι σίγουρο πως τα τρώνε;

ΑΝΤΡΑΣ: Ναι. Εγκρίθηκε η καινοτόμος ιδέα ως επίσημη λύση για την σίτιση των απόρων. Βγήκε απαγόρευση, έμαθα, να μην τους δίνεται καμία χρηματική ελεημοσύνη ή άλλη τροφή.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Γιατί έγινε αυτό;

ΑΝΤΡΑΣ: Για εξοικονόμηση χρημάτων και φυσικών πόρων. Μόνο χαρτιά και βιβλία επιτρέπεται να τους πετάμε τώρα. Που είναι εντελώς άχρηστα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Και μπορούν να τα τρώνε;

ΑΝΤΡΑΣ: Θα μάθουν.

ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ
(**ΚΟΠΗ ΔΕΝΤΡΟΥ**)

Πρωί. Ο άντρας και η γυναίκα με τις ρόμπες τους.

ΑΝΤΡΑΣ: Μα τι ήταν αυτός ο θόρυβος;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δεν ξέρω. Κάποιο μηχάνημα του κηπουρού.

ΑΝΤΡΑΣ: Αχάραγα έρχεται κι αυτός ο προκομμένος. Πότε κόβει το γρασίδι, πότε βάζει τη φυσούνα για τα φύλλα. Βαλτός είναι να μας ξυπνάει άγαρμπα.

Η γυναίκα κοιτάζει από το παράθυρο.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δεν είμαστε καλά.

ΑΝΤΡΑΣ: Τι είναι;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Έλα να δεις. Κόψανε το δέντρο.

ΑΝΤΡΑΣ: Ποιο δέντρο;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Τον μεγάλο φίκο.

ΑΝΤΡΑΣ: Μα είναι δυνατόν;

Ο άντρας πηγαίνει στο παράθυρο και κοιτάζει.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Σε ενημέρωσε κανείς;

ΑΝΤΡΑΣ: Όχι.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Έχω γίνει έξαλλη. Θα πάρω τη διαχειριστική εταιρεία.

ΑΝΤΡΑΣ: Βάλε να ακούω κι εγώ.

Η γυναίκα τηλεφωνεί με ανοιχτή ακρόαση.

ΦΩΝΗ: Διαχειριστική εταιρεία περιοχής 123.796.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Συνδέστε με με την Υπηρεσία Κήπων.

ΦΩΝΗ: Περιμένετε.

ΦΩΝΗ: Υπηρεσία Κήπων.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Σας τηλεφωνώ από τον 8^ο όροφο της πολυκατοικίας 142 γωνία με 756, διαμέρισμα 852. Θέλω να μάθω γιατί κόπηκε ο φίκος.

ΦΩΝΗ: Υπήρχε λόγος.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δικαιούμαι να μάθω εφόσον κατοικώ εδώ και ο κήπος είναι κοινόχρηστος.

ΦΩΝΗ: Εξ' όσων γνωρίζω πρέπει να στείλετε αίτημα για να σας απαντήσει η εταιρεία.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Τι αίτημα; Θέλω να μάθω **τώρα**. Τα δέντρα δίνουν ίσιο και δροσιά. Οξυγόνο! Καθαρή ατμόσφαιρα! Υγεία! Δεν έχετε οικολογική συνείδηση; Ο πλανήτης υποφέρει απ' τη ρύπανση, η πόλη αγχομαχά απ' το καυσαέριο κι εσείς μόλις αφαιρέσατε έναν πνεύμονα, έναν πάροχο οξυγόνου;

ΦΩΝΗ: Πρέπει να στείλετε επίσημο αίτημα και δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητές μου, αλλά επειδή διακρίνω πως σας ανεβάνει η πίεση, μπορώ να σας ενημερώσω πως μία ένοικος διαμαρτυρήθηκε ότι ο κορμός έγερνε και κινδυνεύει το εγγονάκι της που περνάει από κάτω.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Πώς έγερνε; Εμείς το βλέπαμε κάθε μέρα από το μπαλκόνι. Καθόλου δεν έγερνε.

ΦΩΝΗ: Εάν λάβουμε **καταγγελία** επικινδυνότητας δεν μπορούμε να την αγνοήσουμε. Πρέπει άμεσα να αποσοβηθεί ο κίνδυνος. Γίνεται με συνοπτικές διαδικασίες. Δεν ρωτώνται οι ένοικοι. Η ευθύνη μας θα ήταν μεγάλη σε περίπτωση που χτυπηθεί κάποιος άνθρωπος, πόσο μάλλον μικρό παιδί.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Μα εγώ έβλεπα το δειλινό πλαισιωμένο απ' το δέντρο. Είχα ένα κάρδο στη βεράντα μου. Και αν το χαλάσατε είναι καταστροφή ιδιωτικής περιουσίας.

ΑΝΤΡΑΣ: Τι είναι αυτά που λες;! Κλείσ' το!

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ήταν το ιδανικό πράσινο πλαίσιο για τα ροδοκόκκινα της δύσης. Επηρεάσατε την αξία του ακινήτου μας. Οφείλατε να ενημερώσετε και εμάς προηγουμένως. Να ρωτηθούν όλοι οι ένοικοι. Πως γίνεται να το βλέπουμε κατόπιν εορτής;

ΦΩΝΗ: Δεν το προβλέπει ο Κανονισμός της πολυκατοικίας.

Η Γυναίκα κλείνει θυμωμένη το τηλέφωνο. Ετοιμάζουν εκνευρισμένοι το πρόγευμα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Έχουν γίνει επιδημία πια οι καταγγελίες. Εθνική συμφορά! Με μια καταγγελία έρχονται τα πάνω κάτω.

Η Γυναίκα ετοιμάζει τον καφέ. Πατάει το κουμπί μιας υπερσύγχρονης καφετιέρας.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Αυτή η σιχαμένη γριά του τρίτου. Είμαι σίγουρη.

ΑΝΤΡΑΣ: Υποψιάζομαι πως της έκοβε τη θέα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δεν πιστεύω καν ότι έχει εγγονάκι. Σαν ξινή γεροντοκόρη μοιάζει. *Συνταξιούχος Προϊσταμένη* μού είχε συστηθεί μια φορά.

ΑΝΤΡΑΣ: Έπιασες κουβέντα; Αν σας πήρε καμιά κάμερα, θα μας επιπλήξουν.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Στο ασανσέρ. Το κάλεσα, αργούσε να έρθει. Κι εμφανίστηκε αυτή. Ξέρεις πώς ψάχνουν κουβέντα οι ηλικιωμένοι.

ΑΝΤΡΑΣ: Δεν φαντάζομαι να μπήκατε 2 άτομα μέσα!

ΓΥΝΑΙΚΑ: Όχι βέβαια.

Τι Προϊσταμένη; τη ρώτησα. Του Τομέα των Σπανίων. μού λέει. *Ποιών Σπανίων;* της λέω. *Σπανίων βιβλίων,* μού λέει.

ΑΝΤΡΑΣ: Ου, πάνε χρόνια και ζαμάνια που καταργήθηκαν αυτές οι θέσεις.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Με το τσιγκέλι την έκανα να το πει. Καμάρωνε με το “*Προϊσταμένη*”, αλλά δεν ήθελε να πει *βιβλίων*, για να κρύψει την ηλικία της.

Ε, ναι, μια ογδονταριά χρονάκια τα έχει, αλλά από ξινίλα και έπαρση στο ζενίθ. Μια μύτη ως εκεί πάνω η πατσόλα και να μας κόψει τώρα τον μεγάλο φίκο!

ΑΝΤΡΑΣ: Σε όλους αρέσουν τα δέντρα μέχρι να κρύψουν τη θέα. Όταν ψηλώσουν ενοχλητικά θέλουν να τα ξεπαστρέψουν. Ξέρεις τι κάνουν μερικοί; Για να γλυτώσουν από δέντρο που τους ενοχλεί και δεν επιτρέπει ο Δήμος να κοπεί, ριχνουν χλωρίνη στη ρίζα και το ξεραίνουν. Έπειτα έρχεται ο Δήμος μόνος του και το κόβει.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ασυνείδητοι! Κανείς δεν νοιάζεται ειλικρινά για την υγεία του πλανήτη. Ούτε οι ηγέτες ούτε τα ανθρωπάκια, ούτε τα ποντίκια.

ΑΝΤΡΑΣ: Στης αδερφής μου κάνουν το άλλο: Κόβουν όσα δέντρα εμποδίζουν τους ιδιοκτήτες να βλέπουν στο πάρκινγκ το αυτοκίνητό τους. Και να πεις πως γίνονται κλοπές; Ούτε μία στην πόλη.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Πώς να γίνουν; Με τόσες κάμερες!

ΑΝΤΡΑΣ: Θέλει καθένας να καμαρώνει απ’ τη βεράντα το υπερηχητικό του όχημα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δεν είναι και λίγο.

ΑΝΤΡΑΣ: Με το νέο φόρο μετακίνησης περισσότερο θα τα καμαρώνουμε παρά θα τα οδηγούμε.

Κοιτάζει από το παράθυρο με τα κιάλια.

ΑΝΤΡΑΣ: Τώρα που έκοψαν το δέντρο φαίνεται η Εθνική Βιβλιοθήκη.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Νόμιζα πως την είχατε γκρεμίσει.

ΑΝΤΡΑΣ: Όχι ακόμα.

Της δίνει τα κιάλια και της δείχνει.

ΑΝΤΡΑΣ: Να κοιτά εκεί! Στο βάθος. Το αέτωμα και δυό κιονόκρανα. Πήραμε την έγκριση και θα τη ριξουμε σε δυό μήνες. Προς το παρόν την αδειάσαμε και δώσαμε τα βιβλία για συσσίτια.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ήταν όλα άχρηστα εκεί μέσα;

ΑΝΤΡΑΣ: Απολύτως. Ξεπερασμένη επιστήμη, ξεπερασμένη τέχνη και λογοτεχνία. Έτσι είπαν οι ειδικοί εμπειρογνώμονες. Τα ψηφιακά κείμενα που γράφονται στις μέρες μας είναι πολύ ανώτερα. Κι ένα σωρό καταθλιπτικά έπιπλα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Αυτά δεν τα πήρε παλιατζής;

ΑΝΤΡΑΣ: Οι ειδικοί είπαν καλύτερα να καταστραφούν. Επειδή ήταν χειροποίητα. Να απαλλασσόμαστε από τα περιττά για να αναπνεύσει ο κόσμος.

Τρώνε πρωινό.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Πώς θα καταστραφούν;

ΑΝΤΡΑΣ: Ετοιμάζεται μεγαλειώδης ανατίναξη! Θα δοκιμάσουμε νέο τρόπο κατεδάφισης μαζί με φαντασμαγορικό υπερθέαμα. Αρχίζει όπου να' ναι η προπώληση. Με τα εισιτήρια θα αποσβέσουμε το κόστος. Εμείς, βέβαια, έχουμε τιμητικές προσκλήσεις.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Τι υπερθέαμα; Πόσο διαρκεί μια ανατίναξη; Ένα-δυό λεπτά;

ΑΝΤΡΑΣ: Θα έχει εξελιγμένα πυροτεχνήματα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ξέρεις ότι σιχαίνομαι τη σκόνη. Θα σηκωθεί σύννεφο σκόνης κι εμένα με πιάνει αλλεργία.

ΑΝΤΡΑΣ: Ούτε κόκκος σκόνης δεν θα σε αγγίξει. Θα είμαστε ψηλά, στο απέναντι Roof Garden, και μέσα από τη τζαμαρία θα βλέπουμε ένα θέαμα μοναδικό. Φτιάξαμε λείζερ που βγάζουν πολύχρωμους κυματισμούς. Θα ξεπετιούνται απ' τα συντρίμια φωτεινές επιγραφές που θα χορεύουν στον αέρα. Γράμματα θα ανάβουν και θα σβήνουν σαν σιντριβάνι.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Και τι θα λένε οι επιγραφές;

ΑΝΤΡΑΣ: Θα λένε για τη νέα διαστημική εποχή. Θα είναι σαν εγγαίνια. Σαν υπόσχεση για το μέλλον.

Μετά θα συνεχίσουμε με κατεδάφιση κι άλλων νεοκλασικών. Τα έξοδα θα βγαίνουν από τα εισιτήρια.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Θυμάσαι μια ιστορία που κυκλοφορούσε παλιά; Για έναν βιβλιοθηκάριο αυτής της Βιβλιοθήκης;

ΑΝΤΡΑΣ: Τον Αποθηρευτή;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ναι. Τι απέγινε;

ΑΝΤΡΑΣ: Πέθανε. Η υπόθεση είχε χαρακτηριστεί απόρρητη. Και δεν θα ξέραμε τίποτα, αν δεν βρισκόταν ένας συγκρατούμενος, που μαγεύτηκε από την προσωπικότητά του.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Τι συγκρατούμενος;

ΑΝΤΡΑΣ: Κάνανε φυλακή μαζί. Στο ίδιο κελί. Τον είχαν καταδικάσει σε φυλάκιση τον βιβλιοθηκάριο και πέθανε εκεί μέσα. Ο συγκρατούμενος, όταν αποφυλακίστηκε, αφήφησε την απαγόρευση και διέδωσε πολλά για αυτόν, για να μην ξεχαστεί η περίπτωση του. Εωσότου τον ξανασυνέλαβαν.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Γιατί τον ξανα...;

ΑΝΤΡΑΣ: Για αυτά που έλεγε.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Τι έλεγε;

ΑΝΤΡΑΣ: Πως ο Αποθηρευτής ήταν σπουδαίος, σοφός και προφήτης, και δεν τον κατάλαβε κανείς.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Λες να ήταν;

ΑΝΤΡΑΣ: Αποκλείεται. Αυτός ο μαφιόζος ο συγκρατούμενος τα δημιούργησε όλα. Άρχισε να λέει πως είδε το φως το αληθινό. Πως εξαιτίας του βιβλιοθηκάριου άλλαξε κοσμοθεωρία στη φυλακή. ...Από τρελούς γεμάτος ο κόσμος. Αν ήταν κάτι σημαντικό θα το είχαμε μάθει με λεπτομέρειες.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Δεν θα ήταν πιο σωστό να ...Γιατί δεν τον έβαλαν σε κανένα ίδρυμα; Ως φρενοβλαβή;

ΑΝΤΡΑΣ: Γιατί εκτός των άλλων είπε για τον Αποθηρευτή πως ήταν από άλλο πλανήτη ερχόμενος, ένας ναυαγός του ουρανού, και γι αυτό ακατανόητος. Ένας ξένος. Και όπως ξέρεις απαγορεύεται η διασπορά ειδήσεων που υπονομεύουν το διαστημικό πρόγραμμα εποίκισμού, όπου όλοι υποχρεωτικά συνεισφέρουμε. Όσοι διασπείρουν φόβους και αμφιβολίες για τον

εποικισμό εκτοπίζονται. Γι αυτό ξαναμπήκε φυλακή. Σε καμιά απομόνωση θα τον έχουν μην παρασύρει κι άλλους με τα κηρύγματα και τις ιδεοληψίες του. Μιλούσε για ευαίσθητους ανθρώπους και τέτοιες σαχλαμάρες.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Θερμόαιμος τύπος, δηλαδή!

ΑΝΤΡΑΣ: Με βαθειά τρέλα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Το έχουν παρακάνει και με το πρόγραμμα εποικισμού. Παντού σαμποτάζ υποπτεύονται.

Μικρή παύση.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Όμως παράξενο δεν είναι;

ΑΝΤΡΑΣ: Τι;

ΓΥΝΑΙΚΑ: ... που τώρα καθιερώθηκε..., που θεσπίστηκε δια νόμου να πετιούνται στους φτωχούς για φαγητό όσα βιβλία ξέμειναν.

ΑΝΤΡΑΣ: Και όχι μόνο! Αδειάζονται βιβλιοθήκες και αποθήκες για αποστολές στα χαμόσπιτα και τις φαβέλες. Είναι σπουδαίο μέτρο **η καινοτόμος ιδέα!** Γιατί οι φτωχοί πλήθυναν και τα συσσίτια το ίδιο.

Κανείς δεν διαβάζει βιβλία σήμερα. Ποιος θέλει ξεπερασμένες αντιλήψεις; Τα τελευταία κατάλοιπα παλιών σπιτιών πουλήθηκαν για πενταροδεκάρες. Τι πιο ευφυές από το να τραφεί με τις παλιοφυλλάδες η ανέχεια των φτωχών;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Έχουν όμως δόντια για τέτοια τροφή; Γερά εννοώ. Οι άνθρωποι του δρόμου;

ΑΝΤΡΑΣ: Σιγά το πρόβλημα. Τα μουσιεύουν για ώρες. Φυτικές ίνες έχει το χαρτί. Δεν είναι κακό. Είναι μια πολύ καλή λύση! *Μικρή παύση.* Στα χαμόσπιτα τρώνε βιβλία από καιρό. Μπορεί και χρόνια. Απλώς τώρα νομιμοποιήθηκε.

ΓΥΝΑΙΚΑ (*συμπερασματικά*): Δηλαδή τον βιβλιοθηκάριο τον καταδίκασαν επειδή έτρωγε βιβλία. Και για να **μην συνεχίσει** να τρώει βιβλία. Κι ενώ εκείνον τον άφησαν να πεθάνει χωρίς βιβλία, δίνονται τώρα τα βιβλία στους φτωχούς για να **μην** πεθάνουν. Και μάλιστα με νόμο. Κάτι δεν καταλαβαίνω.

ΑΝΤΡΑΣ: Ο κόσμος δεν είναι για να τον καταλάβεις. Είναι για να τον ακολουθείς. Να ρέεις μαζί του. Οι καιροί αλλάζουν. Κι αυτό είναι το ενδιαφέρον.

Μικρή παύση.

Είναι παράπτωμα να πηγαίνεις κόντρα στην εξέλιξη. Η εξέλιξη καθορίζει τι θα κάνουμε. Κι εμείς το κάνουμε.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Ποια εξέλιξη εννοείς;

ΑΝΤΡΑΣ: Η εξέλιξη των καταστάσεων.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Μα την εξέλιξη την φτιάχνουν τα Υπουργεία.

Μικρή παύση.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Άκου ένα αστείο χθες που πήγα στο Κατάστημα Εδεσμάτων. Πριν φτάσω είδα τον άστεγο στο πίσω σκαλί της τράπεζας. Ένα ζευγαράκι ηλικιωμένων πιασμένοι από το χέρι μόλις είχαν ψωνίσει από το Κατάστημα. Χουφταλάκια 85 χρονών και οι δύο, βλέπω την κυριούλα που βάζει το χέρι στην τσέπη του παλτού και πετάει ένα χαρτάκι στον άστεγο. Αυτός αμέσως το έφαγε. Μπαίνω μετά στο Κατάστημα και βρήκα τον Καταστηματοάρχη και τον Υπάλληλο να γελούν και να σχολιάζουν. Το ζευγαράκι τους είπε πως κάποτε έτρωγαν άλλα πράγματα. Το αγαπημένο φαγητό του γεράκου ήταν μοσχαράκι με πατάτες. Της γριούλας ο μουσακάς. Και τώρα ο κόσμος τρώει παστούς σιαντζόχοιρους, βλέφαρα στρουθοκαμήλου, γλώσσες λιονταριών και αντί για βούτυρο λίπος ρινόκερου. Βούτυρο;! έλεγαν και γελούσαν.

ΑΝΤΡΑΣ: Μοσχαράκι με πατάτες! Μουσακάς! Έφτιαχνε η μάνα μου... Πάνε τώρα αυτά. Ό,τι θυμίζει τα παλιά απαγορεύεται. Η κοινωνία πρέπει να προχωρήσει μπροστά.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Αφού ψώνισα και βγήκα έξω, ξαναπέρασα από το πίσω σκαλί και άκουσα τον άστεγο να απαγγέλει τα ψώνια από το χαρτάκι που έφαγε: *ρούζι γιασεμιού, στρείδια ζιλαρντό, παπαρούνα Ιμαλαΐων και γαλάζιο αλάτι*. Νόμιζα πως αυτοί δεν έχουν φωνή, πως είναι μουγγοί.

ΑΝΤΡΑΣ: Εμείς τι θα φάμε σήμερα;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Φωλιές πουλιών από φύλλα ορτανσίας, γεμισμένες με αυγά σαλιγκαριών και τυρί ταράνδου.

ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΤΡΙΤΗ (ΜΕΤΑΛΛΑΞΗ)

Στην τηλεόραση:

ΕΚΦΩΝΗΤΡΙΑ: Το πρόγραμμα διακόπτεται για να αναφέρουμε απροσδόκητο συμβάν που εκτυλίσσεται αυτή την ώρα στα νότια προάστια. Σύμφωνα με πληροφορίες ξεκίνησε από περιοχή της παραγκούπολης Δέλτα. Ομάδες ανθρώπων συμπεριφέρονται παράξενα, περπατούν en bloc, απαγγέλλοντας κείμενα. Δημιουργούν σχηματισμούς τείχους και κατευθύνονται προς το κέντρο. Αναζητήθηκε ένας ειδικός επιστήμων να εξηγήσει το φαινόμενο.

Εμφανίζεται ο Αναγνώστης της Βιβλιοθήκης από την πρώτη σκηνή του έργου.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ – ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (*γερασμένος αλλά ταραγμένος και πολύ νευρικός όπως ήταν και στην πρώτη σκηνή*): Οι ενδείξεις δείχνουν... εξ' όσων γνωρίζω και εξ' όσων έχω εις βάθος μελετήσει... πως είμαστε αντιμέτωποι με την μετάλλαξη του *Litteraturius Oralis* σε *Mobilis*.

ΕΚΦΩΝΗΤΡΙΑ: Τι είναι το *Litteraturius*?

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ – ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ: Είναι ψυχικό βαθύφυτο. Φυτρώνει από ρωγμή στο ανθρώπινο νευρικό σύστημα.

ΕΚΦΩΝΗΤΡΙΑ: Επηρεάζει δηλαδή το νευρικό σύστημα των ανθρώπων;

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ – ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ: Δεν το επηρεάζει απλώς. Τού επιτίθεται. Διαλανθάνει για πολύ καιρό, εωσότου διεισδύσει και καταλάβει εξ' ολοκλήρου το νευρικό σύστημα, οπότε και γίνεται επιθετικό. Θα δούμε στρατιές ολόκληρες να σχηματίζονται. Οι άνθρωποι μετατρέπονται σε κινούμενα και ομιλούντα δέντρα.

ΕΚΦΩΝΗΤΡΙΑ: Τι μπορούμε να κάνουμε τώρα;

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ – ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ: **Τώρα;** Τίποτα. Τόσον καιρό αντιδρούσα στην καινοτόμο ιδέα των έντυπων συσσιτίων. Τόσον καιρό έγγραφα **καταγγελίες**. Αλλά δεν εισακούστηκα. Με αγνοούσατε συστηματικά λόγω ηλικίας. Οι άνθρωποι θα περπατούν σαν ξύλινοι, άκαμπτοι και συμπαγείς λόγω του ξυλοπολτού και του νοθευμένου γραφίτη που έχουν καταναλώσει. Ο γραφίτης εγκαθίσταται στον εγκέφαλο, δημιουργεί αποικίες με μόνιμες σκεπτομορφές. Με στάμπες. Είναι σαν σφραγίδες, γι αυτό επαναλαμβάνουν τα λόγια.

ΑΝΤΡΑΣ (*κλείνει τον ήχο σε σίγαση*): Σαχλαμάρες!

Από πολύ μακριά ακούγεται φασαρία. Η Γυναίκα βγαίνει στο μπαλκόνι. Το βουητό ελαφρώς δυναμώνει καθώς ανοίγει την τζαμόπορτα.

Ρυθμικές φωνές ακούγονται από πολύ μακριά:

ΦΩΝΗ : Ω τέκνα Κάδμου του πάλαι νέα τροφή,
Τίνας ποθ' έδρας τάσδε μοι θαάζετε.

ΦΩΝΗ : Κακού κόρακος κακόν ωόν.

ΦΩΝΗ : Έξις δευτέρα φύσις.

ΦΩΝΗ 1: Ένας νέος βγήκε απ' το δωμάτιο που νοίκιαζε.

ΦΩΝΗ : Συχνά για να περάσουνε την ώρα οι ναυτικοί
άλμπατρος πιάνουνε, πουλιά μεγάλα της θαλάσσης.

ΦΩΝΗ 1: Χρωστούσε στη σπιτονοικοκυρά του λεφτά. Κι έτρεμε μην τη συναντήσει.

Η Γυναίκα μπαίνει μέσα κλείνοντας τη μπαλκονόπορτα και δυναμώνει τον ήχο της τηλεόρασης.

Εμφανίζεται στην τηλεόραση κάποιος αγχωμένος τύπος που λέει:

«Γίνεται προσπάθεια να οργανωθεί μια Λέσχη Στήριξης της Ανώτερης Τάξης, μια Λέσχη Αυτοπεποίθησης για να αντιμετωπίσουμε... εάν προλαβαίνουμε...»

Χτυπάει το τηλέφωνο. Ο Άντρας ξαναχαμηλώνει την τηλεόραση.

Απαντά το τηλέφωνο η Γυναίκα.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Τι; Η Μπέτυ λέει πως ο ήχος είναι θανατηφόρος!

ΑΝΤΡΑΣ: Ποιος ήχος;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Τα λόγια. Αυτά που λένε.

ΑΝΤΡΑΣ: Και πού το ξέρει, καλέ; Δεν υπάρχουν θανατηφόρα λόγια. Ποτέ δεν υπήρξαν!

ΓΥΝΑΙΚΑ: Το διάβασε στην έρευνα της θείας σας. Λέει να κλειδαμπαρωθούμε. Να σφραγίσουμε με ξύλα τα παράθυρα, να μην μπαίνει μέσα ο ήχος.

ΑΝΤΡΑΣ: Δεν μας παρατάει;

Ο Άντρας με περιέργεια δυναμώνει την τηλεόραση.

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: Τρομακτικές ορδές. Απαγγέλουν με βροντώδη φωνή. Ο καθένας τα δικά του λόγια. Ο ένας δίπλα στον άλλο. Μια φοβερή οχλοβοή.

Ένας αδιαπέραστος τοίχος, έτοιμος να ποδοπατήσει ό,τι βρεθεί στο διάβα του.

Ο Άντρας αλλάζει κανάλι.

ΑΛΛΟΣ ΕΚΦΩΝΗΤΗΣ: Μείνετε σπίτια σας. Προχωρούν προς όλες τις κατευθύνσεις. Είναι οπλισμένοι με φονικά κείμενα. Τα λόγια τους σκοτώνουν όποιον τους πλησιάζει.

Ο Άντρας κοιτάζει σαν χαμένος την οθόνη.

ΑΝΤΡΑΣ (δυνατά): Τι;

Αλλάζει κανάλι.

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ: Οχυρωθείτε στα σπίτια σας! Νέες στρατιές ξεκινούν από δυτικές συνοικίες. Όσους συναντούν στο διάβα τους πέφτουν αναίσθητοι. Η πρώτη ομάδα πλησιάζει στην Πλατεία Ελευθερίας. Πρόκειται για τοξίνωση από την κατανάλωση έντυπου υλικού.

ΑΛΛΟΣ ΕΚΦΩΝΗΤΗΣ: Ανακοινώνουμε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Φράξτε πόρτες και παράθυρα. Κλείστε τα αυτιά σας με τα χέρια σας! Προσοχή! Προσοχή! *Η τηλεόραση αρχίζει να κάνει παράσιτα και χιόνι.*

Η Μπέτυ, στο αφημένο ανοιχτό τηλέφωνο, ακούγεται σε ανοιχτή ακρόαση έντρομη να λέει: «Πετάξαμε τα άχρηστα, θα μας σκοτώσουν τα άχρηστα». Γσαντισμένος ο Άντρας κλείνει το τηλέφωνο περνώντας.

ΑΝΤΡΑΣ: Πού να βρω ξύλα;

ΓΥΝΑΙΚΑ: Σπάσε κάτι! Τις ντουλάπες!

Ο Άντρας πηγαίνει στο μέσα δωμάτιο.

Φωνές απέξω, ακόμα από μακριά:

ΦΩΝΗ : Μήνιν άειδε θεά Πηλιάδεω Αχιλώς ουλομένην

ΦΩΝΗ 2: Εν αρχή ην ο Λόγος

ΦΩΝΗ : Στον τοίχο σκαλισμένη η λέξη «Ανάγκη».

ΦΩΝΗ 2: και ο Λόγος ην προς τον Θεόν και Θεός ην ο Λόγος

ΦΩΝΗ 3: Όταν ο Γκρέγκορ Σάμσα ξύπνησε από κακό όνειρο...

ΦΩΝΗ : Το δάσος από τα δικά του ξύλα καίγεται.

ΦΩΝΗ 3: ...μπορούσε να δει την τουρλωτή καφέ κοιλιά του και τα πολυάριθμα ποδάρια του.

Ακούγονται γδούποι και χτυπήματα από το μέσα δωμάτιο κι εμφανίζεται ο άντρας κρατώντας ξύλινα φύλλα που ξερίζωσε από ντουλάπια. Ανοίγει κάποιο συρτάρι και βγάζει ένα σφυρί. Προσπαθεί να τα στερεώσει μπροστά στη μπαλκονόπορτα. Δεν τα καταφέρνει.

ΓΥΝΑΙΚΑ: Γρήγορα! Τι κάνεις;

ΑΝΤΡΑΣ: Δεν έχουμε καρφιά!

ΓΥΝΑΙΚΑ: Βάλε σκοινιά!

ΑΝΤΡΑΣ: Πού να τα βρω;

Ο Άντρας για να μην αφήσει ακάλυπτα τα αυτιά του, έχει το αριστερό του μπράτσο κυκλικά πάνω από το κεφάλι του, ώστε η παλάμη του να κλείνει το δεξί αυτί, ενώ το αριστερό αυτί να προστατεύεται από το μπράτσο. Με το δεξί χέρι ανοίγει δύσπιστα κανά δυό συρτάρια, βέβαιος πως δεν θα βρει τίποτα.

Η βοή απέξω δυναμώνει (έχουν ήδη αρχίσει να ακούγονται οι φράσεις που γράφονται πιο κάτω) και ο Άντρας τελικά αφήνει τα ξύλα πρόχειρα μπροστά στη μπαλκονόπορτα. Οι δύο τους χώνονται κάτω από το τραπέζι της τραπεζαρίας ή στο πιο μακρινό σημείο από την μπαλκονόπορτα και κάθονται κάτω πιέζοντας με τα χέρια τους τα αυτιά τους.

Κάποια στιγμή πετιέται πάνω η Γυναίκα και παίρνει μια ζακέτα της που την απλώνει στο πάτωμα στη χαραμάδα της εξώπορτας. Μετά χώνει ένα χαρτομάντιλο στην κλειδαρότρυπα. Ταυτόχρονα προσπαθεί να έχει κλειστά τα αυτιά της.

*Ανακατωμένες, ανδρικές και γυναικείες φωνές πλησιάζουν απέξω καταγιστικά. Έρχονται όλο και πιο κοντά. Μια μακρινή βοή, στο βάθος σαν βαβούρα, μέσα στην οποία όμως ξεχωρίζουν και διακρίνονται **καθαρά** οι κάτωθι φράσεις. Σαν η συγκεκριμένη φωνή που ακούγεται κάθε φορά να έχει πλησιάσει πιο κοντά.*

Η κάθε φράση προφέρεται ρυθμικά, αλλά γρήγορα και αγχωτικά από μια διαφορετική “ξύλινη” φωνή. [Οι φωνές που έχουν αριθμό απαγγέλουν φράσεις σπασμένες σε δύο χρόνους, που πρέπει να προφερθούν από την ίδια φωνή.]

Από ένα σημείο και πέρα οι φωνές ας ακούγονται προερχόμενες από διαφορετικά σημεία, από τα πλάγια και πίσω από τους θεατές, για να αισθάνονται πως τους κυκλώνουν.

Σε μια εκδοχή ο Άνδρας και η Γυναίκα παραμένουν ως το τέλος σφιγμένοι σε μιαν άκρη, πιέζοντας με όλη τους τη δύναμη τα χέρια στα αυτιά τους. Σε μιαν άλλη εκδοχή στο τέλος των φράσεων ο Άντρας και η Γυναίκα πέφτουν λιπόθυμοι.

ΦΩΝΗ : Στο μεσοστράτι της ζωής μπήκα κι εγώ στο μαύρο δάσος.

ΦΩΝΗ : Σαν έξαφνα ώρα μεσάνυχτ' ακουσθεί

Αόρατος θίασος να περνά
Με μουσικές εξαισίες, με φωνές...

ΦΩΝΗ : Είδα την πτώση της μεγάλης πόλης των Αζτέκων,
με πάταγο τυμπάνων, με κανονιών φωτιά.

ΦΩΝΗ 4 : Ο συνταγματάρχης Αουρελιάνο Μπουενδία θα θυμόταν το
μακρινό απόγευμα...

ΦΩΝΗ : Κάθε ζωή είναι διαδικασία ραγίσματος.

ΦΩΝΗ 4 : ...που ο πατέρας του τον πήγε να δει πρώτη φορά τον πάγο.

ΦΩΝΗ 5 : Άνδρα μοι έννεπε, μούσα, πολύτροπον, ος μάλα πολλά
πλάγχθη,

ΦΩΝΗ: Η γραφομηχανή είναι το πολυβόλο μου.

ΦΩΝΗ 5 : επει Τροίης ιερών πτολίεθρον έπερσεν

ΦΩΝΗ 6 : τα αυγά του στην πληγή άφησε ο θάνατος
πέντε η ώρα που βραδιάζει.

ΦΩΝΗ : Αλλόκοτα γεγονότα διαδραματίστηκαν στο Οράν. Το Οράν
είναι μια συνηθισμένη πόλη.

ΦΩΝΗ 6 : Α, τι φριχτά στις πέντε που βραδιάζει!
πέντε σε όλα τα ρολόγια.

ΦΩΝΗ 7 : Η αμαξοστοιχία της Βαρσοβίας έφτανε με ταχύτητα στην
Πετρούπολη.

ΦΩΝΗ : Είπαν πως ζούσε εδώ ο πατέρας μου, κάποιος Πέδρο
Πάραμο.

ΦΩΝΗ 7 : Κόσμος στριμωγμένος στα βαγόνια τρίτης θέσης, λαουτζίκος
και μικροέμποροι.

ΦΩΝΗ : Κάποιος πρέπει να διέβαλε τον Γιόσεφ Κάππα, γιατί εκείνο το
πρωί τον συνέλαβαν.

ΦΩΝΗ : Μια σταγόνα νερό ανεβαίνει τα σκαλιά στο σκοτάδι.

ΦΩΝΗ : Στις όχθες του ποταμού Χάβελ ο έμπορος αλόγων Μίχαελ
Κόλχας, γιός δασκάλου...

- ΦΩΝΗ** : Το φλογερό πρωινό του Φλεβάρη, που πέθανε η Μπεατρίς Βιτέρμπο...
- ΦΩΝΗ** : Οι ευτυχισμένες οικογένειες μοιάζουν μεταξύ τους. Οι δυστυχισμένες καθεμιά τη δική της δυστυχία.
- ΦΩΝΗ** : Το θέατρο Βαριετέ ακόμα άδειο. Λίγοι θεατές στον πρώτο εξώστη.
- ΦΩΝΗ** : Ο περιφερειακός σύμβουλος Κοβαλιώφ ξύπνησε νωρίς.
- ΦΩΝΗ** : Υπάρχουν εγκλήματα πάθους και εγκλήματα ψυχρής λογικής.
- ΦΩΝΗ** : Ξαπλωμένοι στο πάτωμα, ακούγαμε τους μεταξοσκώληκες να τρώνε. Η ψυχή μου τις νύχτες άρχισε να βγαίνει απ' το σώμα. Με μεγάλο μόχθο, κατάφερα να τη σταματήσω.
- ΦΩΝΗ 8** : Ωραία απόψε η Σαλώμη!
- ΦΩΝΗ 9** : Ήταν οι καλύτερες μέρες, ήταν οι χειρότερες μέρες,
- ΦΩΝΗ 8** : Παράξενη όμως η σελήνη. Μοιάζει γυναίκα που βγαίνει από μνήμα.
- ΦΩΝΗ 9** : Ήταν τα χρόνια της σοφίας, ήταν τα χρόνια της άνοιας,
- ΦΩΝΗ** : Η ιστορία του Χανς Κάστορπ ... με ευγενική σκουριά καλυμμένη
- ΦΩΝΗ 9** : Ήταν η άνοιξη της ελπίδας και ο χειμώνας της απελπισίας,
- ΦΩΝΗ** : Λέγε με Ισμαήλ. Πριν μερικά χρόνια ... σκέφτηκα να ταξιδέψω λίγο.
- ΦΩΝΗ 9** : Είχαμε μπρος μας τα πάντα είχαμε μπρος μας το τίποτα.

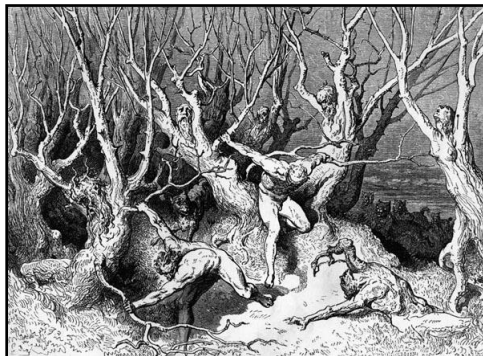
ΤΕΛΟΣ

i

i

Οι φράσεις στην τελευταία σκηνή παραπέμπουν στα εξής έργα:

Σοφοκλή, Οιδίπους τύραννος
 Κοράκειος μύθος
 Αριστοτέλης, Έξις Δευτέρα φύσις
 Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι, Έγκλημα και τιμωρία
 Σαρλ Μπωντλαίρ, Τα άλμπατρος (μτφρ. Αλέξανδρος Μπάρας)
 Ομήρου, Ιλιάδα
 Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο
 Βικτωρ Ουγκώ, Παναγία των Παρισίων
 Φραντς Κάφκα, Μεταμόρφωση
 Παροιμία
 Δάντη Αλιγιέρι, Κόλαση
 Καβάφης, Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον
 Κάρλος Φουέντες, Η πορτοκαλιά ή οι κύκλοι του χρόνου
 Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες, 100 χρόνια μοναξιάς
 Ομήρου Οδύσσεια
 Σκοτ Φιτζέραλντ, Το ράγισμα
 Ιλία Έρενμπουργκ, Η γραφομηχανή μου το πολυβόλο μου.
 Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα, Θρήνος για τον Ιγνάθιο Σάντσεθ Μεχίας (μτφρ. Νίκος Γιάτσος)
 Αλμπερ Καμύ, Πανούκλα
 Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι, Ο ηλίθιος
 Χουάν Ρούλφο, Πέδρο Πάραμο
 Φραντς Κάφκα, Η Δίκη
 Ντίνο Μπουτζάτι, Η σταγόνα
 Χάινριχ φον Κλάιστ, Μιχαελ Κόλχασας
 Χόρχε Λουίς Μπόρχες, Το Άλεφ
 Λέων Τολστόϊ, Άννα Καρένινα
 Εμίλ Ζολά, Νανά
 Νικολάι Γκόγκολ, Η μύτη
 Αλμπέρ Καμύ, Ο επαναστατημένος άνθρωπος
 Έρνεστ Χεμινγκουέι, Τώρα Ξαποσταίνω
 Όσκαρ Ουάιλντ, Σαλώμη
 Καρόλου Ντίκενς, Ιστορία δύο πόλεων (μτφρ. Αναστ. Αγαπητού
 & Βικτωρία Τράπαλη, εκδ. Εξάντας)
 Τόμας Μαν, Το μαγικό βουνό
 Χέρμαν Μέλβιλ, Μόμπυ Ντικ

Gustave Doré
 (εικονογράφηση της Θείας Κωμωδίας
 του Dante Alighieri)